

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ФАН ВА ТЕХНИКА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ**

ДАВЛАТ ПАТЕНТ ИДОРАСИ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА
САНОАТ НАМУНАЛАРИНИНГ
ХУҚУҚИЙ МУҲОФАЗАСИ**

МЕЪЁРИЙ-УСЛУБИЙ ҲУЖЖАТЛАР ТҮПЛАМИ

Тошкент-2001

67.404.3

Саноат намуналарининг ҳуқуқий муҳофазаси соҳасидаги
меъёрий-услубий ҳужжатлар. ЎзР ДПИ, 2001 - 69 бет

Тўпламда саноат намуналарининг ҳуқуқий муҳофазаси тўғрисидаги
меъёрий-услубий ҳужжатлар: Ўзбекистон Республикасининг «Ихтиролар,
фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисида»ги Қонуни ҳамда
«Саноат намунасига Ўзбекистон Республикаси патенти, дастлабки
патентини беришга талабнома тузиш қоидалари» киритилган. Бундан
ташқари, тўпламда саноат намуналарини патентлаш билан боғлиқ бўлган
божлар рўйхати, миқдори ва саноат намуналари бўйича хизматларга
муваққат тарифлар келтирилган.

Тўплам кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган.

©Ўзбекистон Республикаси
Давлат патент идораси, 2001

30464
W 0

СЎЗ БОШИ

Харидор маҳсулот танлаётгандага унинг фақат функционал, фойдали хусусиятларига эмас, балки ташки кўриниши, безаги, жозибадорлигига ҳам аҳамият беради. Маҳсулотнинг сотилиши унинг ташки кўринишига кўп дараҷада боғлиқдир, баъзи бир ҳолларда эса, (масалан, русмнинг тез ўзгаришида) безак ҳал қилувчи омилга айланади. Айни, маҳсулотларнинг ташки безагини «маҳсулотлаштириш» саноат намуналарининг ҳуқуқий муҳофазасини белгилашга асос бўлиб хизмат қиласди.

Санъат ва саноатнинг кесишигага жойидаги дизайнга иккита ҳуқуқий тартиб таъсири қиласди. Бир томондан, гўзаллик мөҳияти жиҳатидан барча бадиий асарларга қўлланиладиган муаллифлик ҳуқуқи меъёллари бўйича дизайнни муҳофазалаш мақсаддага мувофиқдир. Бошқа томондан намуналарни саноатда кўплаб ишлаб чиқаришни амалга оширишга йўналтириш жиҳатидан улар савдо талабига мослаштирилган ва саноат мулки принципларига асосланган ишончлироқ ҳуқуқий муҳофазага муҳтоҷидирлар.

Саноат намуналари Париж конвенциясига аъзо кўпчилик давлатларда муҳофазаланади, лекин бу муҳофазанинг шакллари турличадир.

Ўзбекистонда саноат намуналарининг муҳофазаси патент ҳуқуқи тури бўйича амалга оширилади ва патент ҳамда дастлабки патент билан тасдиқланади. Патент, дастлабки патент мулк ҳуқуқини, эгалик ҳуқуқини, уни тасарруф этиш ва ундан бошқа патент эгаларининг ҳуқуқларини бузмаган ҳолда ўз ҳошишга кўра фойдаланиш ҳуқуқини белгилайди.

Саноат намунасининг ҳуқуқий муҳофазасини яратиш ва ундан фойдаланиш билан боғлиқ ҳуқуқий муносабатларни қонуний жиҳатдан тартибига солиши қатор ҳужжатлар билан амалга оширилади.

Мазкур тўпламда саноат намуналарини яратиш билан боғлиқ ҳуқуқий муносабатларни тартибига солувчи асосий ҳужжатлар:

Ўзбекистон Республикасининг «Ихтиrolар, фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисида»ги Қонуни (келгусида – Қонун);

«Саноат намунасига Ўзбекистон Республикасининг патенти, дастлабки патентини беришга талабнома тузиш Қоидалари» (келгусида – «Қоидалар»);

«Ихтиrolар, фойдали моделлар, саноат намуналарини патентлаш, маҳсулот белгилари ва хизмат кўрсатиш белгиларини рўйхатдан ўтказиш учун божлар»дан кўчирма;

«Давлат патент идорасининг патент-ахборот ва бошқа хизмат турларига муваққат тарифлар»дан кўчирма эълон қилинган.

«Қонун» саноат намуналарини муҳофазалашнинг ҳуқуқий, иқти-
садий, ташкилий асосларини ва улардан фойдаланиш тартибини белги-
лайди.

«Қоидалар» саноат намунасига патент, дастлабки патент беришга
талаабнома тузиш тартибини белгилайди.

Саноат мулки обьектига талаабнома топшириш, экспертиза ўтказиш,
муҳофаза ҳужжатлари бериш ва берилган муҳофаза ҳужжатларини амалда
сақлаш билан боғлиқ юридик ҳаракатлар ва тадбирларни амалга ошириш
учун божлар ундирилади. Амалга ошириш учун бож ундириладиган
ҳаракатлар рўйхати «Ихтиrolар, фойдални моделлар, саноат намуналарини
патентлаш, маҳсулот белгилари ва хизмат кўрсатиш белгиларини
рўйхатдан ўтказиш учун божлар»дан кўчирма ҳужжатида баён этилган.

Саноат намунасига талаабнома тузишда саноат намуналари муаллиф-
ларига услубий ёрдам кўрсатиш мақсадида Патент идораси пулли хизмат-
лар кўрсатади. Пулли хизматлар кўрсатиладиган ишларнинг турлари «Дав-
лат патент идорасининг патент-ахборот ва бошқа хизматлар турларига
муваққат тарифлар»дан кўчирма келтирилган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНинг ИХТИРОЛАР, ФОЙДАЛИ МОДЕЛЛАР ВА САНОАТ НАМУНАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУНИ

**(1994 йил 6 майдаги 1062-XII -сонли қарори билан тасдиқланган,
1997 йил 12 декабрдаги 549-I-сонли қарори билан ўзгартиш ва
қўшимчалар киритилган)**

Ушбу Қонун ихтиrolар, фойдали моделлар ва саноат намуналарини
муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланишнинг иқтисодий, ташкилий
асослари ва тартибини белгилайди.

I БОБ УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда

Ушбу Қонун билан тартибга солинадиган муносабатлар

Ихтиrolар, фойдали моделлар ва саноат намуналарини (матнда
бундан кейин саноат мулки обьектлари деб юритилади) яратиш, ҳуқуқий
жиҳатдан муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ
муносабатлар ушбу Қонун ҳамда бошқа қонун ҳужжатлари билан тартибга
солиб борилади.

Қорақалпоғистон Республикасида саноат мулки обьектларини
ҳуқуқий жиҳатдан муҳофаза қилиш соҳасидаги муносабатлар Қорақалпоғистон
Республикасининг қонун ҳужжатлари билан ҳам тартибга солиб
борилади.

2-модда

Ўзбекистон Республикасининг Давлат патент идораси

Ўзбекистон Республикасининг Давлат патент идораси (матнда
бундан кейин Патент идораси деб юритилади) ушбу Қонунга мувофиқ
саноат мулки обьектларини муҳофаза қилиш соҳасида ягона давлат
сиёсатини амалга оширади.

Патент идораси саноат мулки обьектларига талабномаларни кўриб
чиқиш учун қабул қиласди, улар бўйича давлат илмий-техник экспертизасини
ўтказади, уларни давлат рўйхатига олади, муҳофаза ҳужжатларини
беради, расмий ахборотнома нашр этади, ушбу Қонуннинг
қўлланишига оид қоидалар ва тушунтиришларни ишлаб чиқади ҳамда
Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган Патент идораси тўғрисидаги
Низомга мувофиқ бошқа вазифаларни бажаради.

Патент идорасининг фаолиятини маблағ билан таъминлашнинг манбай Давлат бюджети маблағидан, патент божларидан, шунингдек Патент идораси томонидан кўрсатиладиган хизматлар ва бериладиган материаллар учун олинадиган ҳақдан иборатdir.

З-модда **Саноат мулки объектларини ҳуқуқий жиҳатдан** **муҳофаза қилиш**

Саноат мулки обьектига бўлган ҳуқуқ муаллифга (муаллифларга) ёки унинг (уларнинг) ҳуқуқий ворисига (ворисларига) тегишли бўлади ҳамда патент, дастлабки патент (матнда бундан кейин патент, дастлабки патент деб юритилади) билан тасдиқланади.

Башарти, бир неча шахс бир-биридан мустақил равишда саноат мулки обьектини яратган бўлса, патент, дастлабки патентга бўлган ҳуқуқ Патент идорасига биринчи бўлиб талабнома топширирган шахсга тегишли бўлади.

Саноат мулки обьектининг муаллифи, башарти ўзининг обьектига нисбатан ғайрихуқуқий равишда ўзлаштириш натижасида талабнома топширилган ёхуд патент, дастлабки патент олинган бўлса суд тартибида патент, дастлабки патент берилишига норозилик билдириш, ёхуд патент ёки дастлабки патентга бўлган ҳуқук эгаси (матнда бундан кейин патент эгаси деб юритилади) сифатида патент, дастлабки патент ўзига берилишини талаб қилиш ҳуқуқига эгадир.

Дастлабки патент дастлабки экспертиза ўтказилгандан сўнг, патент эса, обьект моҳиятнан экспертизадан ўтказилганидан сўнг берилади.

Ихтиро патенти ихтиронинг янгилигини, ихтирочилик даражасини, патентнинг ҳақиқийлигини ва патент эгасининг ихтирога эгалик қилиш, уни тасарруф этиш ва ундан фойдаланишга доир мутлақ ҳуқуқини тасдиқлайди.

Саноат намунаси патенти саноат намунасининг янгилиги ва ўзига хослигини, саноат намунасининг ҳақиқийлигини ва патент эгасининг саноат намунасига эгалик қилиш, уни тасарруф этиш ва ундан фойдаланишга доир мутлақ ҳуқуқини тасдиқлайди.

Фойдали модель патенти унинг янгилигини, фойдали модельнинг ҳақиқийлигини ва патент эгасининг фойдали модельга эгалик қилиш, уни тасарруф этиш ва ундан фойдаланишга доир мутлақ ҳуқуқини тасдиқлайди.

Патентнинг тўла ҳажмдаги ҳуқуқий муҳофаза ёки бу муҳофазанинг бир қисми ҳақиқий эмаслигини исботлаш вазифаси патентни ҳақиқий эмас деб даъво қилаётган томон зиммасига юкланди ва суд тартибида амалга оширилади.

Дастлабки патент патент эгасининг саноат мулки объектига эгалик қилиш, уни тасарруф этиш ва ундан фойдаланишга доир мутлақ ҳуқуқини тасдиқлади.

Патент эгасининг мутлақ ҳуқуқи патент ёки дастлабки патент ҳақи-даги маълумотлар Патент идорасининг расмий ахборотномасида зълон қилинган санадан бошлаб амалда деб ҳисобланади.

Устуворлик (приоритет) санасидан бошлаб ёки ушбу Қонун 18-мод-дасининг қоидаларига мувофиқ белгиланадиган бошқа санадан эътиборан ҳисобланганда ихтиро патенти йигирма йил мобайнида, саноат намунаси патенти ўн йил мобайнида, фойдали модель патенти беш йил мобайнида амал қиласди.

Дастлабки патент устуворлик санасидан бошлаб ҳисобланганда беш йил мобайнида амал қиласди.

Саноат намунаси патентининг ва фойдали модель патентининг амал қилиш муддати патент эгасининг илтимосига кўра Патент идораси томонидан тегишилича беш йилга ва уч йилга узайтирилиши мумкин.

Дастлабки патент билан муҳофазаланган саноат мулки объектига дастлабки патент эгасининг илтимосномасига кўра объект моҳиятан экспертизадан ўтказилганидан сўнг патент берилиши мумкин.

Ихтиро ҳамда фойдали модель патенти ва дастлабки патенти билан таъминланадиган ҳуқуқий муҳофаза ҳажми уларнинг формуласи билан, саноат намунаси патенти ва дастлабки патенти билан таъминланадиган ҳуқуқий муҳофаза ҳажми эса, буюннинг (макетнинг, расмнинг) фотосуратларида акс эттирилган мухим аломатлари мажмуи ёки (ва) уларнинг комбинацияси (матнда бундан кейин мухим аломатлар мажмуи деб юритилиди) билан белгиланади.

Давлат томонидан махфий деб топилган саноат мулки объектларини ҳуқуқий жиҳатдан муҳофаза қилиш алоҳида қонун хужжатлари билан тартибиға солиб борилади.

4-модда **Халқаро шартномалар ва битимлар**

Башарти Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида ёки битимларида ушбу Қонунда назарда тутилганидан ўзгача қоидалар белгиланган бўлса, у ҳолда халқаро шартнома ёки битим қоидалари қўлланилади.

II БОБ
САНОАТ МУЛКИ ОБЪЕКТЛАРИНИНГ ПАТЕНТГА
ЛАЁҚАТЛИЛИК ШАРТЛАРИ

5-модда

Ихтиронинг патентга лаёқатлилик шартлари

Ихтиро сифатида кўрсатилган объект, башарти у янги, ихтирочилик даражасига эга бўлса ва уни саноатда қўллаш мумкин бўлса, ҳуқукий жиҳатдан муҳофаза қилинади.

Ихтиро, башарти у техника тараққиёти даражасидан маълум бўлмаса, янги деб ҳисобланади.

Ихтиро, башарти у техника тараққиёти даражаси ҳақидаги маълумотлардан яққол аён бўлмаса, ихтирочилик даражасига эга бўлади.

Техника тараққиёти даражаси ихтиро устуворлиги санасига қадар жаҳонда оммага ошкор бўлган ҳар қандай маълумотларни ўз ичига олади.

Ихтиронинг янгилигини аниқлаш чоғида бирмунча олдин устуворликка эга бўлган ҳолда топширилган ва қайтариб олинмаган талабномалар ҳам ҳисобга олинади.

Ихтиро, башарти уни саноат, қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш ва бошқа соҳаларда қўллаш мумкин бўлса, саноатда қўллаш мумкин деб ҳисобланади.

Башарти, ихтирога оид талабнома, шу ихтирога тааллуқли маълумот муаллиф, талабнома берувчи ёки улардан бевосита ёхуд бильвосита ушбу маълумотни олган бошқа ҳар қандай шахс томонидан оммавий тарзда ошкор қилинган санадан бошлаб олти ойдан кечиктирмай Патент идорасига топширилган бўлса, бу ҳолат ихтиронинг патентга лаёқатлиигини тан олишга таъсири кўрсатадиган вазият сифатида эътироф этилмайди. Бундай ҳолда ушбу фактни исботлаб бериш вазифаси муаллиф, талабнома берувчи зиммасида бўлади.

Курилмалар, усуллар, моддалар, микроорганизмларнинг штаммлари, ўсимликлар ва ҳайвонлар ҳужайраларининг турлари, илгаридан маълум бўлган курилмалар, усуллар, моддаларнинг, микроорганизмлар штаммларининг янги мақсадда қўлланилиши ихтиро сифатида эътироф этилади.

Куйидагилар ихтиро сифатида эътироф этилмайди:

- илмий назариялар ва математика усуллари;
- ҳўжаликни ташкил этиш ва бошқариш усуллари;
- шартли белгилар, жадваллар, қоидалар;
- ақлий операцияларни бажариш қоидалари ва усуллари;
- электрон ҳисоблаш машиналари учун алгоритмлар ва дастурлар, бинолар, иншоотлар, ҳудудларни режалаштириш лойиҳалари ва схемалари;

- эстетика талабларини қаноатлантиришга йўналтирилган маҳсулотларнинг фақат ташки кўринишига оид ечимлар;
- интеграл схемаларнинг топологиялари;
- ўсимлик навлари ва ҳайвон зотлари;
- жамоат манфаатлари, инсонпарварлик ва ахлоқ қоидаларига зид ечимлар.

6-модда

Фойдали моделнинг муҳофазага лаёқатлилиги шартлари

Фойдали модель сифатида кўрсатилган объект, башарти у янги бўлса ва уни саноатда қўллаш мумкин бўлса, ҳукуқий жиҳатдан муҳофаза қилинади.

Фойдали модель, башарти унинг муҳим аломатлари мажмуи техника тараққиёти даражасидан маълум бўлмаса, янги деб ҳисобланади.

Талабнома топширилган фойдали модель амалга ошириши мумкин бўлган вазифаларни бажара оладиган воситалар ҳақидаги ҳамма фойдалана оладиган барча маълумотлар, шунингдек уларни қўллашга доир маълумотлар техника тараққиёти даражасига киритилади.

Фойдали модель, башарти ундан амалда фойдаланиш имкони бўлса, саноатда қўллаш мумкин деб ҳисобланади.

Башарти фойдали моделга оид талабнома, шу фойдали моделга таалуқли маълумот муалиф, талабнома берувчи ёки улардан бевосита ёхуд билвосита ушбу маълумотни олган бошқа ҳар қандай шахс томонидан оммавий тарзда ошкор қилинган санадан бошлаб олти ойдан кечиктирмай Патент идорасига топширилган бўлса, бу ҳолат фойдали моделнинг янгилигига таъсир кўрсатадиган вазият сифатида эътироф этилмайди. Бундай ҳолда ушбу фактни исботлаб бериш вазифаси муалиф, талабнома берувчи зиммасида бўлади.

Амалиётбоп қилиб тайёрланган ишлаб чиқариш воситалари ва истеъмол буюмлари, шунингдек уларнинг таркибий қисмлари фойдали моделлар жумласига киради.

Кўйидагилар фойдали моделлар сифатида муҳофаза қилинмайди:

усуллар, моддалар, микроорганизм штаммлари, ўсимлик ва ҳайвонлар ҳужайраларининг турлари, шунингдек уларнинг янги мақсадда қўлланилиши; ушбу Конун 5-моддасининг тўққизинчи қисмида кўрсатилган объектлар.

7-модда

Саноат намунасининг патентга лаёқатлилик шартлари

Саноат намунаси сифатида кўрсатилган объект, башарти у янги, ўзига хос бўлса ва уни саноатда қўллаш мумкин бўлса, ҳукуқий жиҳатдан муҳофаза қилинади.

Саноат намунаси, башарты буюмнинг эстетик ва (ёки) эргономик хусусиятларини белгиловчи мұхым аломатлари мажмуда саноат намунасига устуворлик бериш санаисига қадар жақонда оммага ошкор бўлган маълумотлардан аён бўлмаса, янги деб ҳисобланади.

Саноат намунасининг янгилигини аниқлаш чоғида бирмунча олдин устуворликка эга бўлган ҳолда топширилган ва қайтариб олинмаган талабномалар ҳам ҳисобга олинади.

Саноат намунаси, башарты унинг мұхим аломатлари мажмуда буюм эстетик хусусиятларининг ижодий характеристики билан боғлиқ бўлса, асл ҳисобланади.

Саноат намунаси, башарты уни тақрор-тақрор ҳосил қилиш мумкин бўлса, саноатда қўллаш мумкин деб эътироф этилади.

Башарты саноат намунасига оид талабнома, шу саноат намунасига таалуқли маълумот муаллиф талабнома берувчи ёки улардан бевосита ёхуд билвосита ушбу ахборотни олган бошқа ҳар қандай шахс томонидан оммавий тарзда ошкор қилинган санадан бошлаб олти ойдан кечиктирмай Патент идорасига топширилган бўлса, бу ҳолат саноат намунасининг патентга лаёқатлигини тан олишга таъсир кўрсатадиган вазият сифатида эътироф этилмайди. Бундай ҳолда ушбу фактни исботлаб бериш вазифаси муаллиф, талабнома берувчи зиммасида бўлади.

Буюмнинг ташқи кўринишини ифодалайдиган бадиий-конструкторлик ечимлари саноат намунаси жумласига киради.

Куйидагилар саноат намуналари сифатида эътироф этилмайди: матбаа маҳсулотлари;

мейморчилик обьектлари (кичик мейморчилик шаклларидан ташқари), саноат, гидротехника иншоотлари ва бошқа стационар иншоотлар;

суюқ, газсимон, сочиувчан ёки шунга ўхшаш моддалардан иборат ўзгарувчан шаклдаги обьектлар;

буюмнинг фақат техник функцияси билан боғлиқ бўлган ечимлар;

маҳсулотларнинг жамоат манфаатларига, инсонпарварлик на аҳлоқ қоидаларига зид ечимлар;

III БОБ ХУҚУҚ СУБЪЕКТЛАРИ

8-модда

Саноат мулки обьектининг муаллифи

Саноат мулки обьектини шахсий ижодий меҳнати билан яратган жисмоний шахс бу обьектнинг муаллифи деб эътироф этилади.

Башарты, саноат мулкининг обьекти бир неча жисмоний шахснинг биргаликдаги ижодий меҳнати асосида яратилиган бўлиб, улар ўртасида тузилган шартномада ўзгача қоида назарда тутилмаган бўлса, уларнинг

барчаси бу объектнинг тенг ҳуқуқли муаллифи деб зътироф этилади.

Муаллифлик ҳуқуқий бегоналаштирилмайдиган ҳамда ўзгага ўтка-
зилмайдиган шахсий номулкий ҳуқуқ ҳисобланади.

9-модда Патент эгаси

Саноат мулкининг объектига патент ёки дастлабки патент қуидагиларга берилади:

саноат мулки объектининг муаллифига (муаллифларига) ёки унинг (уларнинг) меросхўрига (меросхўрларига);

муаллиф ёки унинг ҳуқуқий вориси томонидан патент ёки дастлабки патент бериш тўғрисидаги талабномада ёки саноат мулки объекти рўйхатдан ўтказилгунга қадар Патент идорасига топширилган аризада кўрсатилган жисмоний ва (ёки) юридик шахсларга (улар рози бўлган тақдирда);

ушбу моддада назарда тутилган ҳолларда иш берувчига;

хизматчи ўз хизмат вазифасини ёки иш берувчидан олган аниқ бир топширикни бажариш муносабати билан яратган саноат мулки объектига патент ёки дастлабки патент олиш ҳуқуқига, агар бу ҳол улар ўртасидаги шартномада назарда тутилган бўлса, иш берувчи эга бўлади .

Башарти иш берувчи билан муаллиф ўртасида ушбу модда иккинчи қисмидаги қоидалар назарда тутилган бўлмаса, муаллиф талабнома топшириш ва патент ёки дастлабки патентни ўз номига олиш ҳуқуқига эга бўлади. Бунда иш берувчи саноат мулкининг тегишли объектидан ўз корхонасида патент эгасига шартномада белгиланадиган ҳақни тўлаган ҳолда фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлади. Иш берувчи томонидан саноат мулки объекти маҳфий сақланадиган бўлса, у муаллифга мутаносиб миқдорда ҳақ тўлаши шарт, бу ҳақ миқдори шартнома асосида белгиланиб, мутлақ лицензиянинг бозор нарҳидан кам бўлмаслиги лозим.

Саноат мулки объектига патент ёки дастлабки патент, шунингдек уни олиш ҳуқуқи мерос бўлиб ўтади.

10-модда Ўзбекистон Республикасининг Интеллектуал мулк давлат фонди

Ўзбекистон Республикасининг Интеллектуал мулк давлат фонди (матнда бундан кейин Интеллектуал мулк давлат фонди деб юритилади) патент эгасининг давлат мулкига кирадиган ёки шартнома асосида олинадиган интеллектуал мулк объектларига нисбатан ҳуқуқ ҳамда мажбуриятларини рўёбга чиқаради ва давлат манбаатлари йўлида уларнинг амалга оширилишига кўмаклашади.

Интеллектуал мулк давлат фонди фаолиятини маблағ билан таъминлаш манбаат саноат мулки ва интеллектуал мулкнинг бошқа турлари объектиларидан фойдаланиш ҳуқуқига оид лицензия сотилишидан тушадиган маблағларнинг бир қисмидан, давлат бюджети маблағлари ҳамда бошқа тушумлардан иборатdir.

Интеллектуал мулк давлат фонди ўз фаолиятини ушбу Қонун ва Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлайдиган уставга биноан амалга оширади.

IV БОБ САНОАТ МУЛКИ ОБЪЕКТИГА БЎЛГАН МУТЛАҚ ҲУҚУҚ

11-модда

Патент эгасининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

Патент эгаси саноат мулки объектига ўз хоҳишича эгалик қилиш ва уни тасарруф этиш ҳамда ундан фойдаланиш, башарти бундай фойдаланиш бошқа патент эгаларининг ҳуқуқларини бузмаса, шу жумладан бошқа шахсларнинг макул объектдан фойдаланишини тақиқлаб қўйиш мутлақ ҳуқуқига эгадир, бундай фойдаланиш ушбу Қонунга мувофиқ патент эгасининг ҳуқуқини бузиш ҳисобланмайдиган ҳоллар бундан мустасно.

Бир неча патент эгасига қарашли бўлган саноат мулки объектидан фойдаланиш борасидаги ўзаро муносабатлар улар ўртасида тузилган битимга биноан белгиланади. Бундай битим бўлмаган тақдирда, ҳар бир патент эгаси муҳофазаланган саноат мулки объектидан ўз хоҳишича фойдаланиши мумкин, лекин қолган патент эгаларининг розилигисиз объектига оид лицензия беришга ёки патент ёки дастлабки патентни ўзга шахсга топширишга ҳақли эмас.

Патент эгалари ўртасидаги низолар ўзаро муросага келишнинг иложи бўлмаса, суд тартибида ҳал қилинади.

Патент эгаси фойдаланилаётган саноат мулки объектларига патент берилганини кўрсатувчи огоҳлантиргич тамғадан фойдаланиши мумкин.

Патент эгаси саноат мулки объектидан фойдаланиши шарт.

Патент ёки дастлабки патент рўйхатга олинган санадан бошлаб уч йил мобайнида патент эгаси саноат мулки объектидан бутунлай ёхуд етарли даражада фойдаланмаса, ушбу муҳофаза этилаётган саноат мулки объектидан фойдаланмоқчи ва фойдаланишга тайёр бўлган ҳар қандай шахс, башарти патент эгаси у билан лицензия шартномаси тузишдан бош тортган тақдирда, мажбурий оддий лицензия беришни сўраб судга илтимоснома билан мурожаат этиши мумкин.

Башарти патент эгаси саноат мулки объектидан бутунлай ёки етарли даражада фойдаланилмаганлигига узрли сабаблар борлигини исботлаб бера

олмаса, суд айтилган лицензияни берib, ундан фойдаланиш меъёрларини, тўлов миқдори, муддати ва тартибини белгилаб қўяди. Тўлов миқдори лицензиянинг бозор нархидан кам бўлмаслиги лозим.

12-модда

Патент эгаси мутлақ ҳуқуқининг бузилиши сифатида эътироф этилмайдиган ҳаракатлар

Кўйидаги ҳоллар, патент эгаси мутлақ ҳуқуқининг бузилиши сифатида эътироф этилмайди:

Ўзбекистон Республикасида муҳофаза қилинадиган саноат мулки обьектларидан таркиб топган қурилмаларни Париж конвенцияси қатнашчиси бўлган бошқа давлатнинг транспорт воситасида, мазкур восита ўзбекистон Республикаси ҳудудида вақтингча ёки тасодифан турган вақтда қўллаш - бу қурилмалардан фақат мазкур воситанинг эҳтиёжлари учунгина фойдаланиш шарти билан;

патентлар ёки дастлабки патентлар билан муҳофазаланган саноат мулки обьектларидан таркиб топган воситалар устида илмий тадқиқот ёки тажрибалар ўтказиш;

патентлар ёки дастлабки патентлар билан муҳофазаланган саноат мулки обьектларидан таркиб топган воситаларни табиий оғатлар, фалокатлар, эпидемия ва бошқа фавқулодда ҳолатларда қўллаш;

патентлар ёки дастлабки патентлар билан муҳофазаланган саноат мулки обьектларидан таркиб топган воситаларни, башарти, бу воситалар хўжалик муомаласига қонуний йўл билан киритилгай бўлса қўллаш;

патентлар билан муҳофазаланган саноат мулки обьектларидан таркиб топган воситаларни даромад олмай шахсий мақсадларда қўллаш;

дорихоналарда врач рецептлари бўйича бир галлик дорилар тайёрлаш.

13-модда

Патент эгаси мутлақ ҳуқуқларининг бузилиши

Патент ёки дастлабки патент билан муҳофазаланган саноат мулки обьектларидан ушбу Қонун 11 ва 31-моддаларида назарда тутилган қоидаларга хилоф равишда фойдаланувчи ҳар қандай шахс патент эгасининг мутлақ ҳуқуқларини бузувчи ҳисобланади.

Патентланган ихтиро, фойдали модель ёки саноат намунасидан фойдаланган ҳолда рухсатсиз маҳсулот тайёрлаш, уни қўллаш, импорт қилиш, сотувга таклиф этиш, сотиш, фуқаро муомаласига ўзга тарзда киритиш ёки шу мақсадда уни сақлаб туриш, шунингдек ихтиро патенти билан қўриклиладиган усуулда бевосита тайёрланган маҳсулотни фуқаро муомаласига киритиш ёхуд шу мақсадда сақлаб туриш патент эгасининг мутлақ ҳуқуқини бузиш деб эътироф этилади.

Саноат мулки объектидан патент эгасининг ҳуқуқларига ҳилоф ра-вишда фойдаланаётган шахслар патент эгаси талабига биноан:

патент эгасининг мутлак ҳуқуқини бузा�ётган ҳаракатларни тўхта-тишлари;

патент эгасига етказилган зарарнинг ўрнини қоплашлари шарт. Зарар ўрнига патент эгаси ҳуқуқбузардан шу ҳаракати орқасидан олган даромадини ундириб олишга ҳақлидир.

V БОБ ПАТЕНТ ЁКИ ДАСТЛАБКИ ПАТЕНТ ОЛИШ

14-модда

Патент ёки дастлабки патент бериш сўралган талабномани топшириши

Патент ёки дастлабки патент бериш сўралган талабнома муаллиф, иш берувчи ёки уларнинг ҳуқуқий вориси (матнда бундан кейин талабнома берувчи деб юритилади) томонидан Патент идорасига топширилади.

Патент ёки дастлабки патент сўралган талабномага белгиланган миқдорда бож тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат ёки бож тўлашдан озод қилишининг ёхуд бож миқдорини камайтиришнинг асослари илова қилинади.

Саноат мулки объектларига оид талабнома ҳужжатларига доир бошқа талаблар Патент идораси томонидан белгиланади.

Талабнома шахсан ёки Патент идорасида рўйхатдан ўтган патент вакили орқали топширилиши мумкин. Ўзбекистон Республикасидан ташқарида яшаётган жисмоний шахслар ёки ажнабий юридик шахслар патент олиш ва уни кучда сақлаб туриш бўйича Патент идорасида рўйхатдан ўтган патент вакиллари орқали иш олиб борадилар. Патент вакилининг ваколатлари талабнома киритувчи томонидан берилган ишонч қофози билан тасдиқланади.

15-модда

Ихтирога патент ёки дастлабки патент берилиши сўралган талабнома

Ихтирога патент ёки дастлабки патент берилиши сўралган талабнома (матнда бундан кейин ихтирога оид талабнома деб юритилади) битта ихтирога ёки ягона ихтирочилик фикрини (ихтиро бирлиги талаби) ташкил қилиб, бир-бири билан узвий боғланган ихтиrolар гурӯҳига тегишли бўлиши керак.

Ихтирога оид талабнома ўз ичига қўйидагиларни олади:

ихтиро муаллифи (муаллифлари) ва номига патент ёки дастлабки патент берилиши сўралаётган шахс (шахслар), шунингдек уларнинг яшаш ёки

турар жойи кўрсатилиб, патент ёки дастлабки патент бериш сўралган ариза;
ихтиронинг уни амалга ошириш учун етарли бўлган даражада тўлиқ баён этилган тавсифи;
ихтиро мөҳиятини акс эттирувчи ва унинг тавсифига тўла мувофиқ бўлган ихтиро формуласи;
ихтиро мөҳиятини тушуниш учун зарур бўлса, чизмалар ва бошқа материаллар;
реферат.

16-модда

Фойдали моделга патент берилиши сўралган талабнома

Фойдали моделга патент берилиши сўралган талабнома (матнда бундан кейин фойдали моделга оид талабнома деб юритилади) битта фойдали моделга ёки ягона ижодий фикрни (фойдали модель бирлиги талаби) ташкил қилиб бир-бири билан узвий боғланган фойдали моделлар гуруҳига тегишли бўлиши керак.

Фойдали моделга оид талабнома ўз ичига қўйидагиларни олади:

фойдали модель муаллифи (муаллифлари) ва номига патент берилиши сўралаётган шахс (шахслар), шунингдек уларнинг яшаш ёки турар жойи кўрсатилиб, патент бериш сўралган ариза;

фойдали моделнинг уни амалга ошириш учун етарли бўлган даражада тўлиқ баён этилган тавсифи;

фойдали модель мөҳиятини акс эттирувчи ва унинг тавсифига тўла мувофиқ бўлган фойдали модель формуласи;

башарти фойдали модель мөҳиятини тушуниш учун зарур бўлса, чизмалар ва бошқа материаллар;

реферат.

17-модда

Саноат намунасига патент ёки дастлабки патент берилиши сўралган талабнома

Саноат намунасига патент ёки дастлабки патент берилиши сўралган талабнома (матнда бундан кейин саноат намунасига оид талабнома деб юритилади) битта саноат намунасига тегишли бўлиши керак ва у шу намуна вариантларини (саноат намунаси бирлиги талаби) қамраб олиши мумкин.

Саноат намунасига оид талабнома ўз ичига қўйидагиларни олади:

саноат намунасининг муаллифи (муаллифлари) ва номига патент ёки дастлабки патент берилиши сўралаётган шахс (шахслар), шунингдек уларнинг яшаш ва турар жойлари кўрсатилиб, патент ёки дастлабки патент бериш сўралган ариза;

буюмнинг ўзи, унинг макети ёки расмининг буюм ташқи кўриниши ҳақида тўлатўкис, бор тафсилоти билан тасаввур берувчи туркум фотосуратлари;

башарти саноат намунасининг моҳиятини очиш учун зарур бўлса, буюм умумий кўринишининг чизмаси, эргономик схемаси, конференцион харитаси;

саноат намунасининг ундан мухим аломатлар мажмунини ўз ичига олган тавсифи.

18-модда

Саноат мулки обьекти устуворлиги

Саноат мулки обьекти устуворлиги талабнома ушбу Қонун талабларига мувофиқ ҳолда расмийлаштирилиб Патент идорасига топширилган кундан бошлаб белгиланади.

Устуворлик:

саноат мулкини муҳофаза қилиш Париж конвенцияси қатнашчиси бўлган бошқа давлатда (конвенция устуворлиги) берилган биринчи талабномада қайд этилган санага кўра, башарти Патент идорасига ана шу санадан бошлаб ихтирога, фойдали моделга оид талабнома ўн икки ой ичida, саноат намунасига оид талабнома эса олти ой ичida топширилган бўлса, белгиланади. Башарти конвенция устуворлиги сўралган талабнома уни берувчига боғлиқ бўлмаган шароитларга кўра белгиланган муддатда топшириб ултурилмаса, бу муддат Патент идораси томонидан узоги билан яна икки ойга узайтирилиши мумкин. Конвенция устуворлиги хукуқидан фойдаланиш истагидаги талабнома берувчи ўзининг ана шу истагини талабномани топшириш пайтида кўрсатиши ва (ёки) зарур материалларни талабнома топширилган санадан бошлаб уч ойдан кечиктирмай Патент идорасига тақдим этиши лозим;

Узбекистон Республикаси иштирок этадиган саноат мулкини муҳофаза қилиш бўйича давлатларо битимларга мувофиқ топширилганига айни ўхшаш биринчи талабнома топширилган санага кўра, башарти ушбу талабнома унинг эгаси томонидан қайтариб олинниб, устуворлик санаси билан Патент идорасига талабнома тушган сана ўртасидаги вақт ихтиро учун ўн икки ойдан ва саноат намунаси учун олти ойдан ошмаган бўлса, белгиланади;

Кўшимча материаллар топширилган санага кўра, башарти талабномага илова қилинган кўшимча материаллар талабнома қаратилган ихтиро моҳиятини ўзгартириб юбориши ва шу сабабга кўра улар қабул қилинmasлиги Патент идораси томонидан талабнома берувчига мъалум қилинган санадан бошлаб уч ой муддат ичida талабнома берувчи томонидан кўшимча материаллар мустақил талабнома тарзида расмийлаштирилган бўлса, белгиланади;

шу талабнома берувчининг Патент идорасига бирмунча олдин тақдим этган, ушбу саноат мулки объектиниң моҳиятини очиб берувчи талабномаси топширилган санага кўра, башарти устуворлик сўралган талабнома бирмунча олдин берилган талабнома келиб тушган санадан бошлаб ихтиро ва фойдали модель юзасидан ўн иккى ой ва саноат намунаси юзасидан олти ой ичida топширилган бўлса, белгиланади. Бунда бирмунча олдин топширилган талабнома қайтариб олинган деб ҳисобланади.

Башарти экспертиза жараёнида саноат мулки объекtlарига айни ўқшаш талабномаларнинг устуворлик саналари бир хиллиги аниқланса, у ҳолда патент ёки дастлабки патент Патент идорасига олдинроқ жўнатилганилиги исботланган талабнома бўйича, борди-ю жўнатилган саналари ҳам бир хил бўлиб чиқса, Патент идорасида келган ҳужжат сифатида қайси бири олдин қайд этилган бўлса, шу талабномага берилади.

Устуворлик бирмунча олдин устуворлик сўралган талабнома келиб тушган санага кўра белгиланиши мумкин эмас.

19-модда

Давлат илмий-техник экспертизаси

Саноат мулки объектига оид талабнома бўйича Патент идораси расмий экспертиза, дастлабки экспертиза ёки моҳиятниң экспертизасидан иборат бўлган давлат илмий-техник экспертизасини ўtkазади.

Талабнома топширилган санадан бошлаб икки ой мобайнида талабнома берувчи талабнома берилётган саноат мулки объектиниң моҳиятини ўзгартирмаган ҳолда унга тузатишлар, аниқликлар ёки қўшимча материаллар киритиш ҳуқуқига эга.

Саноат мулки объектига оид талабномага тузатишлар, аниқликлар киритиш ёки қўшимча материаллар тақдим этиш, бож тўлаш шарти билан, мазкур муддат ўтганидан кейин ҳам, бироқ муҳофаза ҳужжатини бериш тўғрисидаги қарор қабул қилингунга қадар амалга оширилиши мумкин.

Белгиланган талаблар бузилган ҳолда расмийлаштирилган талабнома юзасидан талабнома берувчига сўров юборилиб, шу сўровни олган санадан бошлаб икки ой муддат ичida тузатилган ёки етишмайдиган материалларни топшириш таклиф қилинади.

Башарти талабнома берувчи мазкур муддатда сўралган материалларни тақдим этмаса ёки белгиланган муддатни узайтириб бериш тўғрисида илтимоснома топширмаса, талабнома қайтариб олинган ҳисобланади. Саноат мулки объекти бирлиги талаблари бузилган ҳолда берилган талабнома юзасидан талабнома берувчига тегишли сўров олган санадан бошлаб икки ой муддат ичida ушбу объекtlардан қайси бири кўриб чиқилиши лозимлигини хабар қилиш ҳамда талабнома ҳужжатларига тегишли аниқликлар киритиш таклиф қилинади. Дастлабки талабнома ма-

териалларига киритилгән бошқа объектлар мустақил талабномалар тарзыда расмийлаштирилиши мүмкін.

Башарти талабнома берувчи саноат мулки объекті бирлиги талаблари бузилғанлығы ҳақида сүров олганидан сүнг иккі ой ичиде ушбу объектлардан қайси бири күриб чиқылиши лозимлігіні хабар қылмаса ва аниқлик киритилгән материалларни тақдым етмаса, ихтиро, фойдалы модель формуласыда ёки саноат намунасі тавсифида бириңи бўлиб кўрсатилган обьект экспертизадан ўтказилади.

Талабнома берувчи саноат мулки обьекті тегишли Давлат реестрида қайд қилингунга қадар экспертизанинг исталған босқичида патент ёки дастлабки патент сўралған талабномани қайтариб олиши мүмкін.

Патентлар ёки дастлабки патентлар сўралған талабномаларга доир материаллардаги маълумотлар Патент идорасида маҳфий сақланиши керак ва улар ҳақидаги ахборотлар талабнома берувчи ёки патент згасининг розилигисиз берилмайди. Патент ёки дастлабки патент ҳақидаги маълумотлар расмий равишда эълон қилингунга қадар талабномаларга доир материаллардаги ахборотларни ошкор этганлик қонунга мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

Патент идораси томонидан кўриб чиқиши учун қабул қилингандан талабномалар талабнома берувчиларга қайтарилмайди.

20-модда

Расмий ва дастлабки экспертизалар

Расмий экспертиза Патент идораси томонидан саноат обьекти мулкига оид талабнома топширилгандан соңдан бошлаб иккі ойдан сүнг ўтказилади. Талабнома берувчининг илтимосига кўра расмий экспертиза мазкур муддат ўтмасдан бошланиши мүмкін. Бу ҳолда талабнома берувчи илтимоснома берилған пайтдан бошлаб талабнома материалларига қўшимча бож тўланмасдан ўз ташаббуси билан тузатишлар ва аниқликлар киритиш ҳуқуқидан маҳрум бўлади.

Талабномани расмий экспертизадан ўтказиш чоғида тақдим қилинган таклифнинг ҳуқуқий муҳофаза таъминланадиган саноат мулки обьектларига қай даражада мослиги кўриб чиқылади ва унинг устуворлиги белгиланади.

Расмий экспертизанинг ижобий натижаси ва устуворлиги белгиланганлиги ҳақида талабнома берувчига хабар қилинади.

Дастлабки экспертиза Патент идораси томонидан ихтирога, саноат намунасига дастлабки патент ёки фойдалы модельга патент бериш сўралған талабнома бўйича ўтказилади.

Дастлабки экспертиза ўтказиш чоғида кўрсатилған обьектнинг талабнома берувчи томонидан тақдим этилган талабнома материалларида

келтирилган техника тараққиёти даражаси бўйича ёки (ва) Ўзбекистон Республикасининг патент ҳужжатлари бўйича янгилик ва саноатда қўллаш шартларига қанчалик мослиги текширилади.

Башарти талабномани дастлабки экспертизадан ўтказиш натижасида саноат мулки обьектига оид талабнома материаллари қўйилаётган талабларга мос келиши аниқланса, Патент идораси дастлабки патент ёки патент бериш ҳақида қарор қабул қиласди ва бу ҳақда расмий хабар зълон қиласди.

Башарти дастлабки экспертиза натижасида обьект қўйилаётган талабларга мос эмаслиги аниқланса, Патент идораси дастлабки патент ёки патент беришни рад қилиш ҳақида қарор қабул қиласди.

Талабнома берувчи Патент идорасининг қарори устидан қарорни олган санадан бошлаб икки ой муддат ичиди Патент идорасининг қарори устидан қарорни олган санадан бошлаб икки ой муддат ичиди Патент идорасининг Апелляция кенгашига (матнда бундан кейин Апелляция кенгashi деб юритилади) шикоят бериши мумкин. Апелляция кенгаши шикоятни у тушган санадан бошлаб икки ой муддат ичиди кўриб чиқиши лозим. Апелляция кенгашининг Патент идораси ваколат доирасидаги қарори узилескил ҳисобланади.

Талабномаларни расмий ва дастлабки экспертизалардан ўтказишнинг ушбу моддада белгиланган ва талабнома берувчи томонидан ўтказиб юборилган муддатлари муддатлар узайтирилиши муқаррар қилиб қўйган сабаблар тасдиқланган ва бож тўланган тақдирда Патент идораси томонидан тикланиши мумкин.

Талабнома берувчи муддатни тиклаш ҳақидаги илтимосномани ўтказиб юборилган муддат тутаган кундан бошлаб ўн икки ойдан кечиктирмай топшириши лозим.

Апелляция кенгашига мурожаат қилиш муддати тикланмайди.

21-модда

Моҳиятан экспертиза ўтказиш

Патент идораси ихтиро ва саноат намунасига патент бериш сўралган талабномани талабнома топширилган санадан бошлаб ўн икки ой ичиди талабнома берувчи томонидан киритилиши мумкин бўлган илтимосномага кўра моҳиятан экспертизадан ўтказади.

Моҳиятан экспертиза ўтказиш ҳақидаги илтимоснома беришининг мазкур муддати бузилган тақдирда талабнома қайтариб олинган ҳисобланади.

Башарти талабномани моҳиятан экспертизадан ўтказиш натижасида талабнома берувчи тақлиф қилган формула билан ифодаланган ихтиро сифатида таърифланган обьект, муҳим аломатлар мажмуи сифатида ифодаланган саноат мулки сифатида таърифланган обьект белгиланган талаб-

ларга мослиги аниқланса, Патент идораси патент бериш ҳақида қарор қабул қиласы ва бу ҳақда расмий хабар әйлон қиласы.

Талабнома берувчи ёки бошқа шахслар дастлабки патент сүралган талабноманы топширган санадан бошлаб исталған пайтда, лекин дастлабки патентнинг амал қилиш вақти тугамасдан олдин берадиган илтимосномага кўра Патент идораси ихтиро ёки саноат намунасининг патентга лаёқатлилик шартларига мувофиқ моҳияттан экспертиза ўтказади.

Башарти дастлабки патент билан муҳофазаланган саноат мулки объектини моҳияттан экспертизадан ўтказишнинг тугаш муддати дастлабки патентнинг амал қилиш муддатидан узоқроқ бўлса, илтимоснома дастлабки патент эгаси томонидан берилиши шарти билан дастлабки патентнинг амал қилиш муддати моҳияттан экспертиза ўтказиш даврига тенг муддатга узайтирилади.

Бошқа шахслардан тушган илтимосномалар талабнома берувчига маълум қилинади.

Башарти талабнома берувчи моҳияттан экспертиза ўтказиш ҳақида мазкур муддатда илтимоснома топширмаса, ихтиро ёки саноат намунасининг ҳуқуқий муҳофазаси дастлабки патентнинг амал қилиш муддати тугаши билан тўхтатилади.

Ихтиро ёки саноат намунаси сифатида ифодаланган объекtnинг патентга лаёқатлилик шартларига мос келмаслиги аниқланса, патент беришни рад қилиш ҳақида қарор қабул қилинади.

Талабнома берувчи Патент идорасининг қарори устидан қарорни олган санадан бошлаб уч ой муддат ичига Апелляция кенгашига шикоят бериши мумкин. Апелляция кенгаши шикоят тушган санадан бошлаб тўрт ой муддат ичига уни кўриб чиқиши лозим.

Талабнома берувчи Апелляция кенгаши қарорига рози бўлмаса, қарорни олган санадан бошлаб олти ой муддат ичига Олий судга даъво билан мурожаат қилиши лозим. Олий суднинг қарори узил-кесил ҳисобланади.

Талабномаларни моҳияттан экспертизадан ўтказишнинг ушбу мuddатда белгиланган ва талабнома берувчи томонидан ўтказиб юборилган муддатлари, муддатлар узайтирилишини муқаррар қилиб қўйган сабаблар тасдиқланган ва бож тўланган тақдирда Патент идораси томонидан тикланни мумкин.

Талабнома берувчи муддатни тиклаш ҳақидаги илтимосномани ўтказиб юборилган муддат тугаган кундан бошлаб ўн иккى ойдан кечиктирмай топшириши мумкин.

Апелляция кенгашига мурожаат қилиш муддати тикланмайди.

22-модда

Талабномаларни ўзгартириш

Талабнома берувчи муҳофаза ҳужжати бериш ҳақида қарор қабул қилингунга қадар ихтирога оид талабнома, фойдали моделга оид талабномани эса ихтирога оид талабнома қилиб ўзгартиришга ҳақлидир.

Бундай ўзгартиришлар қилинганда биринчи талабноманинг усту-
ворлиги сақланиб қолади.

Талабномаларни ўзгартириш тегишли бож тўлангандан сўнг амалга
оширилади.

23-модда

Саноат мулки объектини рўйхатдан ўтказиш

Патент идораси патент ёки дастлабки патент бериш ҳақида қарор қабул қилгандан сўнг тегишли саноат мулки обьектини Ихтиролар давлат реестри, Фойдали моделлар давлат реестри ёки Саноат намуналари давлат реестри рўйхатидан ўтказади.

24-модда

Патент ва дастлабки патент тўғрисидаги маълумотларни расман зълон қилиш

Патент идораси саноат мулки обьектлари рўйхатдан ўтказилган-
лигига доир маълумотларни ўз ичига олган расмий ахборотнома чиқаради.

Дастлабки патентлар билан муҳофаза этиладиган саноат мулки обьектларининг рўйхатдан ўтказилганлиги ҳақидаги маълумотларни рас-
ман зълон қилиш уларга бошқа давлатда (давлатларда) патент олина-
ётганлиги муносабати билан обьектлар устуворлиги санасидан бошлаб, ўн
икки ойга вақтинча тўхтатиб қўйилиши мумкин.

Эълон қилинадиган маълумотларнинг тўлиқ рўйхати ва таркибини
Патент идораси белгилайди.

25-модда

Патент ва дастлабки патент бериш

Патент ва дастлабки патент бериш улар рўйхатга олинганлиги ҳа-
қидаги маълумотлар расмий ахборотномада зълон қилинганидан сўнг уч ой
ўтгач, Патент идораси томонидан амалга оширилади.

Патент ва дастлабки патент Ўзбекистон Республикаси номидан бери-
лади ҳамда Патент идораси раҳбари томонидан имзоланади.

Патент ёки дастлабки патент бир неча киши номига сўралганда битта
муҳофаза ҳужжати берилади.

Саноат мулки обьектига бўлган ҳукукни Интеллектуал мулк давлат
фондига топширган обьект муаллифига Патент идораси унинг муаллиф-
лигини тасдиқловчи ҳужжат беради.

Муҳофаза ҳужжати шаклини ва унда кўрсатиладиган маълумотлар таркибини Патент идораси белгилайди.

Берилган муҳофаза ҳужжатидаги кўзга яққол ташланиб турган ва техник хатоларни патент эгасининг талаби бўйича Патент идораси тузаради.

26-модда

Патент божлари

Патент ёки дастлабки патент билан боғлиқ бўлган юридик ҳаракатлар ва тадбирлар амалга оширилганлиги учун патент божи ундирилади.

Патент божи олинадиган ҳаракатлар ва тадбирлар рўйхати, уларнинг миқдори ва тўлаш муддати, бож тўловидан озод қилиш, бож миқдорини камайтириш ёки олинган божни қайтариб беришининг асослари Патент идораси томонидан Молия вазирлиги, Адлия вазирлиги ва бошқа манфаатдор давлат бошқарув органлари билан келишилган ҳолда белгиланади.

Божлар талабнома берувчи, патент эгаси, шунингдек бошқа манфаатдор жисмоний ёки юридик шахс томонидан тўланади.

Ўзбекистон Республикасининг жисмоний ва юридик шахслари божларни миллий пул бирлигига тўлайдилар. Бошқа давлатларнинг жисмоний ва юридик шахслари божларни, башарти, халқаро шартномалар ва битимларда ўзгача қоидалар назарда тутилмаган бўлса, чет эл валютасида тўлайдилар.

Патент ёки дастлабки патентни кучда сақлаб гуриш божини тўлаш учун патент эгасига қўшимча бож тўлаш шарти билан олти ойлик имтиёзли муддат берилади.

Патент ёки дастлабки патент кучини сақлаб туриш учун бож ва қўшимча бож имтиёзли муддат давомида тўланмаса, саноат мулки обьектига бўлган мутлақ ҳуқуқ йўқолади, патент ёки дастлабки патент эса белгиланган муддат тугаган кундан бошлаб бекор қилинади.

VI БОБ

ПАТЕНТ ЁКИ ДАСТЛАБКИ ПАТЕНТНИНГ АМАЛ ҚИЛИШИНИ ТЎХТАТИШ

27-модда

Патент ёки дастлабки патент юзасидан зътиroz билдириш

Патентнинг ҳақиқий ёки ҳақиқий эмаслиги хусусида патент ҳуқукий муҳофазасининг тўлиқ ҳажмида ёки унинг бир қисми бўйича, исталган пайтда Олий судга қўйидаги асосларга кўра берилган даъво юзасидан баҳслалиши мумкин:

муҳофазаланган саноат мулки обьекти патентга лаёқатлилик шартларига мос келмаган тақдирда;

талағнома материалларида ихтиронинг моҳияти етарли очиб берилмаган бўлса;

ихтиро формуласида ёки саноат намунасининг муҳим аломатлар мажмууда талағноманинг дастлабки материалларида бўлмаган белгилар мавжуд бўлса.

Дастлабки патент ёки патентнинг амал қилиши хусусида дастлабки патент ёки патент ҳукуқий муҳофазасининг тўлиқ ҳажмида ёки унинг бир қисми бўйича Апелляция кенгашига берилган шикоят асосида:

үзбу мoddанинг биринчи қисмида келтирилган асосларга кўра;

фойдали модель формуласидаги муҳим аломатлар мажмууда талағноманинг дастлабки материалларида бўлмаган белгилар мавжуд бўлганда эътиroz билдирилиши мумкин.

Апелляция кенгашининг шикоят бўйича Патент идораси ваколатлари доирасида чиқарган қарори узил-кесил ҳисобланади.

Берилган патент ва дастлабки патентлар бўйича саноат мулки обьектига муаллифлик ва эгалик ҳукуқи (патент эгаси) хусусидаги низолар:

саноат мулки обьекти муаллифи (муаллифлари) ёки патент эгаси (патент эгалари) нинг патентда нотўғри кўрсатилиши;

патент эгасида патент ёки дастлабки патентни олиш ҳукуқи йўқлиги; файриҳукуқий равишда ўзлаштирилганлик факти асосларига биноан судда кўрилади.

Патент ёки дастлабки патентни бериш Апелляция кенгашига шикоят берилиши муносабати билан тўхтатиб қўйилиши мумкин.

Башарти низо судда қараб чиқиладиган бўлса, масала ҳал этилгунига қадар саноат мулки обьектига доир иш юритилиши Патент идораси томонидан тўхтатиб қўйилади.

Апелляция кенгашининг чиқарган қарорига рози бўлмаган исталган томон қарор қабул қилинган санадан бошлаб олти ой мурдат ичida Олий судга мурожаат қилиши мумкин.

28-модда

Патент ёки дастлабки патентнинг амал қилишини мурдатидан илгари тўхтатиш

Патент ёки дастлабки патентнинг амал қилиши:

ушбу Конунга ҳамда бошқа қонун ҳужжатларига мувофиқ патент ёки дастлабки патент амал қилмаётган деб топилса;

патент ёки дастлабки патент амалда сақлаб туриш учун тўланадиган бож ўз вақтида тўланмаса;

Патент идорасига патент згаси томонидан берилган аризага асосан муддатидан илгари тұхтатилади.

Патент ва дастлабки патенттінг амал қилиши муддатидан илгари тұхтатылғанлығы түркисидеги маълумот Патент идорасининг расмий ахбортономасида зълон қилинади.

VII БОБ САНОАТ МУЛКИ ОБЪЕКТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ

29-модда

Ихтиро, фойдали модель, саноат намунасидан фойдаланиш

Ихтиронинг, фойдали модельнинг формула мустақил бандига кири-тилган ҳар бир белгиси ёки унга муқобил бўлган белги қўлланилган бўлса, маҳсулот {буюм} патент берилган ихтиро, фойдали модельдан фойдала-нилган ҳолда тайёрланган, ихтиро патенти билан муҳофаза этиладиган усул эса, қўлланилган деб ҳисобланади.

Маҳсулотни олиш усулига берилган патенттінг амал қилиши айнан шу усул ёрдамида олинган маҳсулотга нисбатан ҳам татбиқ этилади.

Бунда инкорини исботловчи далиллар бўлмаса, бу янги маҳсулот патент берилган усулда олинган деб ҳисобланади.

Башарти маҳсулотда патент берилган саноат намунасининг барча муҳим аломатлари бўлса, у патент берилгая саноат намунасидан фойда-ланилган ҳолда тайёрланган деб эътироф этилади.

30- модда

Аввал фойдаланганлик ҳуқуқи

Саноат мулки обьектига оид талабнома устуворлиги санасига қадар унинг муаллифидан мустақил тарзда айнан ўхшаш бўлган ечимдан фойдаланган ёки шунга етарли даражада тайёргарлик кўрган ҳар қандай жисмоний ёки юридик шахс кейинчалик ҳам ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтирмаган тарзда, ундан бепул фойдаланиш ҳуқуқини сақлаб қолади.

Аввал фойдаланганлик ҳуқуқи ўзга жисмоний ёки юридик шахсга ўхшаш ечимдан фойдаланилган ёки фойдаланишта етарли даражада тайёргарлик кўрилган ишлаб чиқариш билан биргаликдагина топши-рилиши мумкин.

31-модда

Саноат мулки обьектидан фойдаланиш ҳуқуқини бериш

Патент згаси бўлмаган ҳар қандай шахс патент ёки дастлабки патент билан муҳофазаланган саноат мулки обьектидан фақат патент згасининг рухсати билан лицензия шартномаси асосида фойдаланиш ҳуқуқига згадир.

Лицензия шартномаси Патент идорасида рўйхатдан ўтказилиши лозим.

Патент эгаси саноат мулки обьектидан фойдаланиш ҳукуқини ҳар қандай шахсга топширишга рози эканлиги тўғрисида Патент идорасига ариза бериши мумкин (очиқ лицензия). Бундай ҳолда Патент идораси бу хил аризалар тўғрисидаги маълумотларни зълон қилганидан кейинги йилдан бошлаб, патентнинг амал қилишини сақлаб туриш учун тўланадиган бож ҳақи 50 фоизга камайтирилади.

Очиқ лицензияни сотиб олиш истагини билдирган шахс патент эгаси билан тўловлар ҳақида шартнома ёки мутлақ бўлмаган оддий лицензияни бериш тўғрисида шартнома тузиши шарт. Шартнома талаблари бўйича низолар хўжалик суди томонидан кўриб чиқилади. Патент эгасининг очиқ лицензияга ҳуқуқ берилishi ҳакидаги аризаси қайтариб олинмайди.

Вазирлар Маҳкамаси миллый хавфсизлик манфаатларини кўзлаб патент эгасининг рухсатисиз унга мутаносиб миқдорда товон тўлаш шарти билан саноат мулки обьектидан фойдаланишга рухсат бериши мумкин.

Товон миқдори тўғрисидаги низолар Олий хўжалик суди томонидан ҳал этилади. Башарти патент эгаси саноат мулки обьектидан унинг таркибида бошқа жисмоний ёки юридик шахсга қарашли муҳофазаланган ўзга обьект кўлланилиши туфайли фойдалана олмаса, патент эгаси мазкур шахсдан шартномада назарда тутилган талаблар асосида бу обьектдан фойдаланишга лицензия беришни талаб қилишга ҳақлидир.

32-модда

Саноат мулки обьектларидан фойдаланишнинг давлат томонидан рағбатлантирилиши

Муаллифлар ва саноат мулки обьектларидан фойдаланувчи хўжалик юритиш субъектларига солиқ солиш ва кредит беришда имтиёзли шартлар белгиланади, шунингдек уларга қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа имтиёзлар берилади.

33-модда

Саноат мулки обьектини ўз ичига олган янги техникани ишлаб чиқиш ва етказиб беришга буюртма

Саноат мулки обьектларидан фойдаланилган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқариш учун корхонага буюртма берган давлат бошқарув органи, башарти уларга доир патентлар ёки дастлабки патентлар бошқа жисмоний ёки юридик шахсларга, шунингдек ажнабий патент эгаларига қарашли бўлса, етарли молиявий маблаг ажратиб, лицензия сотиб олинишини таъминлайди.

34-модда

Ихтиро муаллифларига мукофот пули бериш

Патент эгаси бўлмаган саноат мулки обьектининг муаллифи (муаллифлари) мазкур обьектдан фойдаланилганлиги ёки унга доир лицензия сотилганлиги учун мукофот пули олишга ҳақлидир (ҳақлидирлар), ҳақ миқдори тўлаш шартлари ва тартиби иш берувчи, патент эгаси ёки уларнинг хуқуқий вориси билан тузилган шартнома асосида белгиланади.

Патент эгаси патент ёки дастлабки патентнинг амал қилиш муддати мобайнида саноат мулки обьекти муаллифига қўйидагилар ҳисобидан ҳақ тўлайди:

объектдан фойдаланганликдан келадиган фойда (даромад) обьектга тўғри келган маҳсулот (ишлар, хизматлар) таннархи;

лицензия тўловлари.

Лицензия шартномаси бўйича мукофот пули лицензия шартномасида кўрсатилган тўлов валютасида тўланиши мумкин.

35-модда

Саноат мулки обьектларини яратиш ва улардан фойдаланишда кўмаклашган шахсларга мукофот пули тўлаш

Патент эгаси (лицензиар) ўз хизмат вазифаларини бажариш давомида ёки шартнома асосида ишлаб, саноат мулки обьектларини яратиш, улардан фойдаланиш, уларга лицензия сотишга кўмаклашган шахсларга (шу жумладан мазкур корхонада ишламаётган шахсларга) мукофот пули тўлашга ҳақлидир.

Мукофот пули саноат мулки обьектидан фойдаланиш бошланган ёки лицензия сотиш натижасида тўлов маблағлари тушган санадан бошлаб икки йил мобайнида қўйидагилар ҳисобидан тўланади: обьектдан фойдаланишда тушган фойда (даромад);

объектга тўғри келган маҳсулот (ишлар, хизматлар) таннархи;

лицензия тўловлари.

Лицензия шартномаси бўйича мукофот пули лицензия шартномасида кўрсатилган тўлов валютасида тўланиши мумкин.

VIII БОБ
МУАЛЛИФЛАР ВА ПАТЕНТ ЭГАЛАРИ ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ
ҚИЛИШ

36-модда

Муаллифларнинг ҳуқуқ ва имтиёзлари

Талабномани кўриб чиқишининг исталган босқичида муаллиф ариза бериб, саноат мулки обьектига маҳсус ном бериш ҳуқуқига эга.

Муаллиф саноат мулки обьектини фойдаланишга тайёрлаш ишида шартнома асосида қатнашиш ҳуқуқига эга.

Муаллифларнинг бошқа ҳуқуқ ва имтиёзлари қонун ҳужжатлари билан тартибиға солинади.

Муаллифликни ўзлаштириш, ҳаммуаллифликка мажбур қилиш, саноат мулки обьекти тўғрисидаги маълумотларни қонунга хилоф равишада ошкор қилиш амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка тортишига сабаб бўлади.

37-модда

Низоларни кўриб чиқувчи органлар

Саноат мулки обьектларини кўриқлаш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ низолар:

Патент идорасининг Апелляция кенгаши; қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда суд томонидан кўриб чиқлади.

38-модда

Патент идорасининг Апелляция кенгashi

Апелляция кенгashi:

талабнома топширилган саноат мулки обьектларига доир экспертиза ҳулосалари ва Патент идорасининг чиқарган қарорлари устидан тушган шикоятларни;

манфаатдор жисмоний ва юридик шахсларнинг муҳофаза ҳужжатлар берилшига норозилик билдирилган шикоятларни;

дастлабки патент ва патентларнинг амал қилишига норозилик билдирилган шикоятларни;

патентлар ҳақиқий эмаслиги тўғрисидаги шикоятларни;

бошқа турдаги шикоятларни кўриб чиқади.

Апелляция кенгashi қарорлар қабул қилишда мустақил бўлиб, ўз фаолиятида ушбу Қонунга, Адлия вазирлиги томонидан тасдиқланадиган.

Апелляция кенгashi тўғрисидаги низомга ва бошқа қонун ҳужжатларига амал қиласди.

Апелляция кенгashi таркибиға Патент идорасининг раҳбари, унинг ўринбосарлари ва бош экспертлар киради.

Патент идораси ваколатлари доирасида фақат Апелляция кенгашигина саноат мулкининг талабнома топширилган ёки муҳофазаланган объектини давлат илмий-техник экспертизасидан қайта ўтказиш ҳақида қарор қабул қилиши мумкин.

39-модда

Низоларни суд тартибида кўриб чиқиш

Ўз ваколатларига мувофиқ:

Олий суд - патент берилганини ва патент юзасидан билдирилган эътиrozлар тўғрисидаги, мажбурий лицензия берилганини тўғрисидаги низоларни;

барча инстанциядаги судлар - саноат мулки объектига муаллифлик тўғрисидаги, ундан фойдаланишга бўлган мутлақ хукуқнинг бузилиши тўғрисидаги, патент эгасини аниқлаш тўғрисидаги, аввал фойдаланганлик хукуқи тўғрисидаги низоларни;

хўжалик судлари - патент эгасининг мулкий ҳукуқлари тўғрисидаги, лицензия шартномаларининг ижроси тўғрисидаги, муаллифга мукофот пули тўлаш тўғрисидаги низоларни кўриб чиқадилар.

40- модда

Жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллiği

Саноат мулки объекtlарига нисбатан Патент идораси ва судда юридик ва жисмоний шахслар вакиллiği Патент вакиллари, давлат реестрида рўйхатдан ўтган патент вакили томонидан таъминланиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасида доимий яшаш жойига зга бўлган ва Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган Патент вакиллари тўғрисидаги Низомга мувофиқ тарзда малака синовидан ўтган Ўзбекистон Республикаси фуқароси (жисмоний шахс) патент вакили сифатида рўйхатдан ўтказилиши мумкин.

IX. БОБ ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

41-модда

Саноат мулки объекtlарини бошқа давлатларда патентлаштириш

Ўзбекистон Республикасининг жисмоний ва юридик шахслари саноат мулки объекtlарини бошқа давлатларда патентлаштириш хукуқига эгадирлар.

Саноат мулки объекtlарини патентлаштириш Патент идорасига талабнома топширилганидан кейин уч ой ўтгандан сўнг амалга оширилади.

Ушбу модданинг талабларини бузган ҳолда берилган патент ёки дастлабки патент ҳақиқий эмас деб ҳисобланади ва Патент идорасининг қарори билан бекор қилинади.

Саноат мулки обьектини бошқа давлатда (давлатларда) гайри-хукукий равишда патентлаштирган ҳар қандай шахс қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка тортилади.

42-модда

Бошқа давлатлар жисмоний ва юридик шахсларининг хукуқлари

Ўзбекистон Республикасида яшовчи бошқа давлатларнинг жисмоний ва юридик шахслари фуқаролиги бўлмаган шахслар ушбу Қонунда назарда тутилган ҳукуқлардан фойдаланадилар.

**Ўзбекистон Республикасининг
Президенти**

И.А. КАРИМОВ

САНОАТ НАМУНАСИГА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПАТЕНТИ, ДАСТЛАБКИ ПАТЕНТИНИ БЕРИШ УЧУН ТАЛАБНОМА ТУЗИШ ҚОИДАЛАРИ

Мазкур «Саноат намунасига Ўзбекистон Республикасининг патенти, дастлабки патентини бериш учун талабнома тузиш қоидалари» (матнда бундан кейин - Қоидалар) Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1994 йил 6 майдаги 1063 – XII -сонли Қарори билан амалга киритилган Ўзбекистон Республикасининг "Ихтиrolар, фойдалы моделлар ва саноат намуналари тўғрисида"ги Қонунининг (матнда бундан кейин - Қонун) 2-модда 2-абзацига мувофиқ ишлаб чиқилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат комитети Патент идорасининг (матнда бундан кейин - Патент идораси) саноат намунасига патент, дастлабки патент бериш учун талабнома (матнда бундан кейин – талабнома) тузиш тартибини белгилайдиган меъёрий ҳужжатдир.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Саноат намунаси

(1) Қонуннинг 7-моддасига мувофиқ саноат намунаси сифатида кўрсатилган обьект, башарти у янги, ўзига хос бўлиб ва уни саноатда қўллаш мумкин бўлса ҳуқуқий жиҳатдан муҳофаза қилинади.

(2) Саноат намунаси, башарти буюмнинг эстетик ва (ёки) эргономик хусусиятларини белгиловчи муҳим аломатлари мажмуйи саноат намунасига устуворлик бериш санасига қадар жаҳон оммасига ошкор бўлган маълумотлардан аён бўлмаса, янги деб ҳисобланади.

(3) Саноат намунаси, башарти унинг муҳим аломатлари мажмуйи буюм эстетик хусусиятларининг ижодий характеристи билан боғлиқ бўлса ўзига хос деб ҳисобланади.

(4) Саноат намунасини, башарти унга мос келган буюмда хўжалик оборотига киритиш учун саноатда такрор ва такрор ҳосил қилиш мумкин бўлса, саноатда қўллаш мумкин деб ётироф этилади.

(5) Саноат намунасини тавсифлаш учун хусусан қўйидаги аломатлар қўлланилади:

асосий композиция элементларининг мавжудлиги, таркиби ва сони;

асосий элементларнинг шакли ва конфигурацияси;

асосий элементларнинг ўзаро жойлашиши ва боғлиқлиги;

асосий элементларнинг пластик белгилари;

шу элементларнинг график, ранг ва колористик ечимлари жиҳатидан белгилари;

материал.

1.2. Саноат намуналарининг турлари

Саноат намуналарига буюмнинг ташқи кўринишини белгилайдиган бадий-конструкторлик ечимлари киради.

Саноат намуналари ҳажмий (моделлар), ясси (суратлар) ёки жамлама ифодаси кўринишида бўлиши мумкин.

Ҳажмий саноат намуналари асосида ҳажмий-фазовий структура ётган композиция, масалан, станок, қишлоқ хўжалик машинаси, мотор, телефон аппарати ва бошқаларнинг ташқи кўринишини белгилайдиган бадий конструкторлик ечимларидан иборат бўлади.

Ясси саноат намуналари элементларнинг чизиқли-график бояганиши билан характерланади ва ҳажмга эга бўлмайди, уларга, масалан, гилам, рўмол, дуррача, газмол ва бошқаларнинг ташқи кўринишини белгилайдиган бадий-конструкторлик ечимлар киради.

Жамлама ифодаси кўринишидаги саноат намуналари ҳам ҳажмий, ҳам ясси саноат намуналарига тегишли аломатлар билан тавсифланади, уларга масалан, сиртига сурат чизилган идиш-товоқлар, нақш чизилган оёқ кийими, маҳсулот ўрамлари, безакли курилиш плиталари ва бошқаларнинг ташқи кўринишини белгилайдиган бадий-конструкторлик ечимлар киради.

1.3. Саноат намунаси бирлиги талаби

Талабнома битта саноат намунасига тегишли бўлиши ва бу саноат намунасининг вариантларини ўз ичига олиши мумкин.

Битта саноат намунаси деб, битта буюмга тегишли бадий-конструкторлик ечими билан бир қаторда умумий вазифага эга бўлган буюмлар йиғмаси (масалан, мебель гарнитури, сервис ва бошқалар) тушунилади.

Битта буюм деб бирор бутун буюм, масалан автомобил билан бир қаторда, унинг бирор қисмини ташкил қилувчи буюм (масалан, бампер, фара ва б. к.) тушунилади.

Саноат намунаси вариантлари деб битта буюмнинг (йиғма, комплектини) бир хил эстетик ва эргономик хусусиятларини белгилайдиган муҳим аломатлар мажмуи билан фарқланадиган бадий-конструкторлик ечимлари тушунилади.

1.4. Патентга лаёқатли саноат намуналари деб тан олинмайдиган объектлар

Конуннинг 7-модда 8-абзацига мувофиқ қўйидагилар:
нашриёт-матбаса маҳсулотлари;
меморчилик объектлари (кичик меморчилик шаклларидан ташқари), саноат, гидротехника ва бошқа кўчмас иншоотлар;

суюқ, газсимон, сочиувчан ва шуларга ўхшаш бекарор шаклдаги моддалардан иборат объектлар;
маҳсулотнинг фақат техник функциясидан келиб чиқадиган ечимлар;
маҳсулотларнинг жамият манфаатлари, инсонпарварлик ва аҳлоқий принципларига зид ечимлари
патентга лаёкатли саноат намуналари деб тан олинмайди.

II. САНОАТ НАМУНАСИГА ПАТЕНТ, ДАСТЛАБКИ ПАТЕНТ БЕРИШ УЧУН ТАЛАБНОМА

2.1. Талабнома таркиби

Қонуннинг 17-модда 2-абзацияга мувофиқ талабнома қўйидагилардан иборат бўлиши лозим:

Ўзбекистон Республикаси патенти, дастлабки патенти (матнда бундан кейин - муҳофаза ҳужжати) бериш тўғрисида саноат намунаси муаллиф(лар)и ва сўралётган муҳофаза ҳужжати қайси шахс(лар)га берилиши ва у(лар)нинг жойлашган ўрни ёки манзилгоҳи кўрсатилган ариза;

буюмни тавсифловчи фотосуратлар тўплами, маҳсулотнинг ташки кўриниши тўғрисида тўлиқ ва батафсил тасаавур берадиган макет ёки расм (расмнинг фотосурати ўрнига унинг бошқа бирор нусхаси берилиши мумкин);

саноат намунасининг муҳим аломатлари мажмuinи ўз ичига олган тавсифи;

башарти саноат намунасининг моҳиятини очиш учун лозим бўлса, буюм умумий кўринишининг чизмаси, эргономик схемаси, конфекцион харитаси.

2.2. Талабномага илова қилинадиган ҳужжатлар

(1) Талабномага белгиланган миқдорда бож тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат ёки бож тўлашдан озод этишини асословчи ҳужжат илова этилади. Бож белгиланган миқдордан кам тўланганда бож тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжатдан ташқари, унинг миқдорини қамайтириш учун асосни тасдиқловчи ҳужжат ҳам топширилади.

Кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар талабнома билан биргаликда топширилади.

(2) Патент вакили орқали бериладиган талабномага, унга талабнома берувчи томонидан берилган ва унинг ваколатларини тасдиқловчи ишончнома ёки ишончноманинг нусхаси илова этилади.

Патент идораси олдида вакиллик қилиш учун Ўзбекистон Республикасида расмийлаштирилган ишончнома оддиг ёзма шаклда бажарилади ва нотариус томонидан тасдиқланиши талаб этилмайди. Ишончнома талаб-

нома билан бир вақтда ёки талабнома келиб тушган санадан бошлаб иккى ой муддатдан кечиктирмай топширилади.

Ишончнома күйидаги шартларга жавоб бериши лозим:

ишончномага уни берган шахс имзо чекади;

ишончнома Патент идорасида патент вакили сифатида рўйхатдан ўтказилган жисмоний шахс номига, рўйхатдан ўтказилган рақами кўрсатилган ҳолда берилади;

ишончномада патент вакилининг ваколати ҳажми кўрсатилиши лозим;

ишончномада уни берилган санаси кўрсатилиши лозим, бусиз ишончнома ҳақиқий эмас деб ҳисобланади.

Ишончноманинг амал қилиш муддати уч йилдан ортиқ бўлиши мумкин эмас.

Агар ишончномада кўрсатилган амал қилиш муддати уч йилдан ортиқ бўлса, у берилган санадан бошлаб уч йил муддат давомида ҳақиқий деб ҳисобланади.

Агар ишончномада амал қилиш муддати кўрсатилмаган бўлса, ишончнома у берилган санадан бошлаб бир йил давомида ҳақиқий деб ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикасидан ташқарида расмийлаштириладиган ишончнома, у қаерда берилётган бўлса ўша мамлакатнинг қонунларида қўзда тутилган тартибда расмийлаштирилади.

Патент идорасида рўйхатдан ўтказилган патент вакилига Ўзбекистон Республикасининг ташқарисида яшовчи жисмоний шахснинг ёки чет эзлик юридик шахснинг манфаатларига вакиллик қилиш учун ишончнома, шу шахснинг ўзи томонидан, шунингдек талабнома берувчи томонидан берилган тегишли ишончномага эга патент вакили томонидан берилиши мумкин. Бундай ҳолда, эслатиб ўтилган иккала ишончнома ёки уларнинг нусхалари топширилади.

Агар ишончнома Патент идорасида рўйхатдан ўтказилган бир неча патент вакили номига берилган бўлса, у ҳолда талабнома бўйича ишлар уларнинг исталган бирни томонидан олиб борилади.

Ишончномада ваколати кўрсатилган патент вакилининг ҳар қандай ҳаракати, талабнома берувчининг ҳаракати каби ҳисобланади.

(3) Конвенция устуворлиги талаб қилиб берилган талабномага (матнда бундан бўён - конвенция талабномаси) саноат мулкини муҳофаза қилиш бўйича Париж конвенциясига аъзо бўлган давлатда берилган биринчи талабноманинг нусхаси илова этилади (бундан бўён - талабнома) ва бу талабноманинг ўзбек ёки рус тилига таржимаси конвенция талабномаси Патент идорасига келиб тушган санадан уч ой муддатдан кечиктирмай топширилади. Агар биринчи талабномалар бир нечта бўлса, уларнинг ҳамма нусхалари ва таржималари илова қилинади.

Биринчи талабнома берилган санадан 6 ой муддат ўтгач келиб тушган ариза бўйича, лекин 6 ойлик муддат ўтгандан сўнг икки ойдан кечиктирмай, конвенция устуворлиги сўралганда, талабномага талабнома берувчининг ўзига боғлиқ бўлмаган ҳолда, белгиланган 6 ойлик муддат ичидаги талабнома беришга тўсқинлик қилган вазиятлар кўрсатилган ҳолда ва агар улар Патент идорасига маълум деб ўйлашга эсос бўлмаса, бу вазиятлар мавжудлигини тасдиқловчи ҳужжат илова қилинади.

Конвенция устуворлигини белгилаш тўғрисидаги илтимоснома талабнома бериш пайтида (муҳофаза ҳужжати тўғрисидаги аризанинг тегишили графасида келтирилган) ёки талабнома Патент идорасига келиб тушган санадан бошлаб 2 ой муддат ичидаги топширилиши мумкин.

2.3. Ҳужжатларни топшириш

2.3.1. Талабнома тили

Муҳофаза ҳужжати бериш тўғрисидаги ариза ўзбек ёки рус тилида топширилади. Миллий талабнома берувчилар ёки МДҲ мамлакатларидан талабнома берувчилар томонидан талабнома берилганда саноат намунасининг номи аризада ўзбек ва рус тилларида кўрсатилган бўлиши лозим. Чет эллик талабнома берувчилар томонидан талабнома берилганда саноат намунасининг номи ўзбек, рус ва инглиз тилларида кўрсатилган бўлиши лозим. Хорижий номлар ва корхоналарнинг номлари инглиз тилида кўрсатилган бўлиши, шунингдек ўзбекча ёки русча транслитерацияда берилиши лозим.

Талабноманинг бошқа ҳужжатлари ўзбек, рус ёки бошқа тилда топширилади.

Агар талабнома ҳужжатлари ўзга тилда топширилган бўлса, талабномага уларнинг ўзбек ёки рус тилидаги таржимаси илова қилинади. Ўзга тилда топширилган ҳужжатлар таржимаси, улар келиб тушган санадан бошлаб икки ой муддат ичидаги келиб тушган бўлса, ҳужжатлар Патент идорасига келиб тушган санадан бошлаб топширилган деб ҳисобланади, акс ҳолда ҳужжатлар уларнинг таржимаси келиб тушган кундан бошлаб топширилган деб ҳисобланади.

2.3.2. Нусхалар сони

Ушбу Қоиданинг 2.1. бандида кўрсатилган ўзбек ёки рус тилида тузилган талабнома ҳужжатлари икки нусхада топширилади. Ўша ҳужжатларнинг ўзи, агар улар ўзга тилда тузилган бўлса ёки ўзга тилдаги ёзувлари бўлса, бир нусхада, уларнинг ўзбек ёки рус тилидаги таржимаси икки нусхада топширилади.

Бошқа ҳужжатлар ва уларнинг ўзбек ёки рус тилидаги таржимаси, агар улар ўзга тилда тузилган бўлса, бир нусхада топширилади.

Буюм, макет ёки расмнинг умумий кўриниш фотосурати олти нусхада, бошқа фотосуратлар икки нусхада топширилади.

III. ТАЛАБНОМА ҲУЖЖАТЛАРИ МАЗМУНИ

3.1. Патент, дастлабки патент бериш тўғрисидаги ариза

(1) Муҳофаза ҳужжати бериш тўғрисидаги ариза ушбу Қоидага илова қилинган шакл бўйича топширилади.

Агар баъзи бир маълумотларни тегишли графаларда тўлиқ жойлаштиришнинг иложи бўлмаса, у ҳолда уларни худди шундай шаклда қўшимча варақда аризанинг тегишли графасида: «*давомини қўшимча варақда қаранг*» деб кўрсатилган ҳолда келтирилади.

(2) Аризанинг «ариза» сўзидан юқорида жойлашган графалари ариза ҳужжатлари Патент идорасига келиб тушгандан кейинги маълумотларни киритиш учун мўлжалланган ва ариза берувчи томонидан тўлдирилмайди.

(3) Муҳофаза ҳужжати бериш тўғрисидаги илтимосномани ўз ичига олган графада 71-код остида талабнома берувчи(лар) ҳақида маълумотлар: жисмоний шахснинг фамилияси, исми, (отасининг исми, агар бўлса), фамилия исмдан олдин ёзилган ҳолда, ёки юридик шахснинг расмий номи (таъсис ҳужжатида келтирилгани бўйича) ва шунингдек уларнинг яшаш жойи, жойлашган ўрни, мамлакатнинг расмий номи келтирилади. Саноат намунаси муаллифлари бўлган талабнома берувчиларнинг яшаш жойлари ҳақидаги маълумотлар ушбу графада келтирилмайди, балки аризанинг иккинчи бетида 97-код остида баён этилади. Сўнгра шу графада муҳофаза ҳужжати кимнинг номига сўралаётган бўлса, шу шахс(лар) тўғрисида худди шундай маълумотлар келтирилади.

Ўзбекистон Республикасининг ўз номига муҳофаза ҳужжати сўраётган корхона, ташкилотлар учун КТУТ коди, агар у белгиланган бўлса, кўрсатилади. Агар КТУТ коди белгиланмаган бўлса, у ҳолда тегишли жойда «белгиланмаган» деб кўрсатилади.

Ўзбекистон Республикасидан ташқарида яшовчи чет эл юридик ёки жисмоний шахслари учун Бутун жаҳон интеллектуал мулк ташкилоти (БИМТ) нинг ST.3 стандарти бўйича мамлакат коди кўрсатилади.

Агар номларига муҳофаза ҳужжати сўралаётган шахслар ва/ёки талабнома берувчилар бир нечта бўлса, кўрсатилган маълумотлар уларнинг ҳар бири учун алоҳида келтирилади.

Агар муҳофаза ҳужжати талабнома берувчи(лар) номига сўралаётган бўлса, у ҳолда номига муҳофаза ҳужжати сўралаётган шахс(лар)

тўғрисидаги маълумотлар ўрнига «... нинг номига» сўзларидан кейин «талабнома берувчи(лар)» сўзи келтирилади.

(4) Таркибида устуворликни белгилаш тўғрисидаги илтимоснома бўлган графа, фақат санаси талабнома Патент идорасига келиб тушган санадан анча илгариги устуворлик сўралаётганда тўлдирилали. Бу ҳолда тегишли катакларда «Х» белгиси қўйиб чиқиш билан устуворликни сўраш учун асослар келтирилади ва қўйидагилар: устуворликни сўраш учун асос бўлган анча илгарироқ берилган талабноманинг рақами ва сўралаётган устуворлик санаси (анча илгарироқ берилган талабнома ёки у бўйича қўшимча материаллар келиб тушган сана) кўрсатилади.

Агар устуворлик бир неча талабномалар асосида сўралаётган бўлса, ҳамма талабномаларнинг рақамлари ва тегишли ҳолларда сўралаётган устуворликнинг бир нечта санаси кўрсатилади. Конвенция устуворлиги сўралаётганда, БИМТ нинг ST.3 стандарти бўйича биринчи талабнома топширилган мамлакат коди кўрсатилади.

(5) 54-код остидаги графада талаб қилинаётган саноат намунасининг номи кўрсатилади, бу ном саноат намунаси тавсифида келтирилган ном билан бир хил бўлиши лозим.

(6) 98-код остидаги графикада почта орқали тез етказиб беришнинг оддий талабларига жавоб берини лозим бўлган ёзишма учун манзилгоҳ, олувчининг исми ёки номи келтирилади ва телефон, телекс, факс (агар улар бўлса) рақамлари келтирилади.

Ёзишма учун манзилгоҳ сифатида Ўзбекистон Республикасида яшовчи талабнома берувчи (талабнома берувчиларнинг бири) - жисмоний шахснинг яшаш жойи ёки Ўзбекистон Республикасидаги талабнома берувчи - юридик шахснинг жойлашган ўрни ёки Патент идорасида рўйхатдан ўтган патент вакилининг манзилгоҳи ёки Ўзбекистон Республикаси худудидаги бошқа бир манзилгоҳ кўрсатилиши мумкин.

(7) 74-код остидаги графа фақат, талабнома берилгунга қадар талабнома берувчи томонидан патент вакили тайинланган ҳолда тўлдирилади ва унинг тўғрисида қўйидаги маълумотлар: фамилияси, исми (отасининг исми, агар у бўлса), Патент идорасида рўйхатдан ўтказилган рақами, манзилгоҳи, Ўзбекистон Республикасидаги жойлашган ўрни, телефон, телекс, факс (агар улар бўлса) рақамлари келтирилади.

(8) Аризанинг иккинчи варагида тегишли катакларга «Х» белгисини қўйиш билан «Илова қилинадиган ҳужжатлар рўйхати» графикаси тўлдирилади ва илова қилинаётган ҳужжатларнинг ҳар бир намунасида нусха ва бетлар сони кўрсатилади. Аризада тури кўзда тутилмаган («бошқа ҳужжат») ҳужжатлар учун уларнинг аниқ вазифалари кўрсатилади.

(9) «Талабнома бериш ва муҳофаза ҳужжатини олиш учун ҳукуқни вужудга келишига асослар графикасида «Х» белгисини қўйиш билан талабнома бериш ва гувоҳнома олиш учун тегишли асос(лар) белгилаб

чиқилади. Бу графа муҳофаза ҳужжати талабнома берувчи(лар) номига сўралаётган ҳолда тўлдирилади, талабнома берувчи(лар) муаллифлар гурухига мос келган ҳоллар бундан мустасно.

(10) 72, 97 - кодлар остидаги графаларда саноат намунасининг муаллиф(лар)и тўғрисида маълумотлар: фамилияси, исми (отасининг исми, агар у бўлса), мамлакат номи, лавозими, илмий даражаси, иш жойи ва манзил-гоҳи келтирилади.

(11) Агар муаллиф муҳофаза ҳужжати олиш ҳуқуқини бошқа шахсга топширган бўлса, 97 - кодга эга графадан ўнгроқда жойлашган графада унинг имзоси ва имзо қўйилган сана келтирилади.

(12) 72 ва 97 - кодларга эга графалар остидаги графа, муаллиф(лар) муҳофаза ҳужжати бериш тўғрисидаги маълумотларни босиб чиқариш пайтида у(лар)ни муаллиф сифатида эслатиб ўтмасликни сўраганларида тўлдирилади. Бу ҳолда керак бўлмаганлари ўчирилади ва нашр қилишда эслага олинмасликни истаган ҳар бир муаллифнинг исми, фамилияси (ва отасининг исми, агар у бўлса) ва уларнинг имзолари келтирилади.

(13) (11) ва (12) графаларда тақдим этилиши лозим бўлган маълумотлар, ўша маълумотлар ва зарур имзоларга эга бошқа ҳужжатлар билан бирга ҳам берилиши мумкин. Кўрсатилган ҳужжатлар ариза билан бирга топширилади.

(14) Аризанинг охирги «Имзо» графасини тўлдиришда имзо қўйиш санасини кўрсатиш барча ҳоллар учун мажбурийдир. Ариза талабнома берувчи томонидан, шунингдек номига муҳофаза ҳужжати сўралаётган талабнома берувчи бўлмаган шахс томонидан ҳам имзоланади.

Юридик шахс томонидан бериладиган ариза ташкилот раҳбари томонидан унинг лавозими кўрсатилган ҳолда имзоланади ва имзо муҳр билан тасдиқланади. Патент вакили орқали талабнома берилганда ариза патент вакили томонидан имзоланади.

Имзолар, имзо қўювчи шахснинг фамилияси, исми-шарифини кўрсатилган ҳолда изоҳланади.

(15) Имзо қўйишни талаб қилган у ёки бу маълумотлар қўшимча варақ келтирилган ҳолларда, у ҳам шундай тартибда имзоланади.

Талабнома берувчи номига муҳофаза ҳужжати сўралаётган шахс ёки патент вакилининг имзоси ҳар бир қўшимча варақда бўлиши мажбурийдир.

3.2. Буюмнинг фотосурати, макети, расмлари тўплами

3.2.1. Фотосуратлар ватифаси

Буюмнинг ташки кўринишини тасвирлайдиган фотосуратлар, талабнома берилган саноат намунаси тўғрисида тасвирий ахборотдан иборат бўлган асосий ҳужжатdir.

Фотосуратлар ҳуқүқий муҳофазаси ҳажмини белгилайдиган мұхым аломатлар мажмунини аниқлаш билан бирга буюмнинг ташқи күриниши ҳақида тұлық, батағсил тасаввур ҳосил қилиши зарур.

3.2.2. Фотосуратларга қўйиладиган талаблар

(1) Талабномада буюмнинг умумий күринишини оқ-қора тасвиридаги 3/4 ракурсда олди, чап, ўнг ва орқа томонидан, лозим бўлганда юқори, паст томонидан олинган фотосуратлари албатта бўлиши лозим.

Ясси саноат намуналари учун текисликдаги тасвири берилади.

Фотосуратларда тўқимачилик маҳсулотларининг ясси саноат намуналари такрорланувчи рапорт орқали тасвиirlаниши лозим.

Буюмлар тўплами (йигма) умумий күринишдаги фотосуратларда тўлиқ, яъни тўплам (йигма)га кирувчи ҳамма буюмлар биргаликда берилади. Бундан ташқари, тўплам (йигма)га кирувчи ҳар бир буюм қўшимча равишда алоҳида фотосуратда кўрсатилиши лозим. Махсус ҳолларда, агар буюмлар тўплами (йигма)нинг умумий күриниши битта фотосуратда берилиши мумкин бўлмаса, буюмлар тўплами (йигма)нинг кўринишларини алоҳида фотосуратларда беришга рұхсат этилади.

Саноат намунасининг ҳар бир вариантига алоҳида фотосуратлар тўплами берилиши лозим.

Тахланиши, ёпилиши, бир ҳолатдан бошқа ҳолатга ўзгариши мумкин бўлган ва ҳ.к. буюмлар уларнинг очилган кўринишидаги фотосуратлари (масалан ҳолодильник, телефон будкаси) ёки йиғилган кўринишдаги фотосуратлари билан (масалан, ошхона комбайнлари, чанг ютгичлар) берилиши керак.

(2) Рангли тасвиридаги (бадиий-рангли) ечимлар саноат намунасининг мұхим аломатларидан бири бўлган ҳолда буюм умумий кўринишининг бир дона рангли фотосурати, слайд ёки рангли ечим схемаси илова қилиниши лозим.

(3) Фотосуратлардаги тасвир аниқ ва тиниқ бўлиши лозим. Саноат намунасининг фотосуратлардаги алоҳида қисмлари фақат ёргулик тушгандагина эмас, балки соя тарафидан ҳам яхши кўринган бўлиши керак.

Буюм бир текис ёргуликда нейтрал фонда бегона предметларсиз суратга олинган бўлиши керак.

3.2.3. Ўлчам

Фотосуратлар 180x240 мм ўлчамда тақдим этилади.

Кичик габаритли буюмлар ёки макетлар учун, масалан, кўл (чўнтак) соатлари, микрокалькуляторлар, чўнтак зажигаллари ва б.к.лар учун 130x180 ёки 90x120 мм ўлчамдаги фотосуратлар берилиши мумкин.

3.2.4. Рақамлаш

Фотосуратлар қуйидаги тартибда рақамланади:
умумий күрниши, башқа күрнишлар, рангли фотосурат, энг яқин аналог фотосурати (агар талабнома берувчи томонидан берилган бўлса).
Бир күрниш фотосурати бир хил рақам билан белгиланади.

3.2.5. Ёзувлар

Фотосуратларнинг орқа тарафига кетма-кет юқоридан пастга қараб фотосурат рақами, саноат намунасининг номи ва шунингдек «умумий күрниши», «ён тарафдан күрниши», «олд тарафдан күрниши», «орқа тарафдан күрниши», «юқоридан күрниши» тушунтиришлар ва бошқалар кўрсатилиади. Энг яқин аналог (талабнома берувчи томонидан берилган ҳолда) сифатида танлаб олинган буюм фотосуратининг орқа томонига фотосурат рақами ва буюм номидан ташқари "Энг яқин аналог" деб ёзib қўйиш шарт.

3.3. Саноат намунаси тавсифи

3.3.1. Тавсиф вазифаси

Саноат намунасининг тавсифи фотосуратларда тасвирланган буюмнинг ташқи кўрнишини сўзлар билан ифодалashi керак.

3.3.2. Тавсиф тузилиши

Тавсиф саноат намунасининг номи билан бошланади, агар талабнома берилган саноат намунаси мансуб бўлган Саноат намуналари халқаро таснифининг (СНХТ)нинг рубрика индекси аниқланган бўлса, у ҳам кўрсатилиади ва қуйидаги бўлимлар: саноат намунасининг вазифаси ва ишлатилиш соҳаси;

саноат намунаси аналоглари;

фотосуратлар ва саноат намунасини тасвирловчи бўшқа материаллар (чизма, эргономик схема, конфекцион харитаси берилган бўлса) рўйхати;

саноат намунасининг моҳияти;

саноат намунасини кўп марта тақрор ҳосил қилиш имконияти;

саноат намунасининг муҳим аломатлари мажмuinи ўз ичига олади.

3.3.3. Саноат намунаси номи

Саноат намунасининг номи аниқ, қисқа ва конкрет бўлиб, унинг муҳофаза ҳажмига ва СНХТ га алоҳида ҳолларда шу соҳада қабул қилинган атамаларга мос келиши лозим. Буюмнинг номи унинг вазифасини (унинг бажарадиган функциясини) яъни келиб чиқиш тушунчасини ифодалashi лозим (масалан, «Антенна», «Зичлик ўлчасич», «Трактор»).

Буюмнинг номи ундан фойдаланиш соҳасини кўрсатиши, яъни кўринишини ифодалаши керак (масалан, «қишлоқ хўжалик пахта териши машинаси»). Зарур ҳолларда хусусий ва/ёки умумий тушунчадан кейин (масалан, «қўл ўрги») буюмнинг махсус вазифаси кўрсатилади (масалан, «маккажўхорини йигиш учун»). Шундай қилиб ушбу саноат намунасининг тўлиқ номи - «Маккажўхорини йигиш учун қўл ўрги».

Агар талабнома берувчи саноат намунасига муаллифнинг номини ёки бошқа бирор махсус ном бериш тўғрисида илтимоснома берса, тавсиф ва ариза шу ном билан тўлдирилиши керак. «“Сигнал” даврий телевизион антенна», «Дам олиш учун “Зульфия” мебель йигмаси», «Ичимлик сувини тозалаш учун “Аква” фильтри».

Саноат намунаси номига, шунингдек талабнома берувчи махсус ном бериш тўғрисида илтимоснома берганда реклама қилувчи иборалар ёки сўзли махсулот белгилари, оммавий буюмларнинг қисқартирилган белгиларига мос келувчи сўзлар ёки ҳарфлар бирикмасини, маҳаллий ва шева атамаларни кўллаш мумкин эмас.

Саноат намунаси номи бирликда баён этилади. Фақат кўпликда кўлланиладиган сўзлар (масалан, «Совға шахматлари») ёки жуфт буюмлар номи ҳақида гапирилган ҳол бундан мустасно (масалан, «Болалар уй пой-афзали»).

Агар талабнома саноат намунаси вариантларига берилган бўлса, номи бирликда ифодаланади ва қавс ичидаги вариантлар сони кўрсатилади: «Мунҷоқ» (2 вариантда).

Агар талабнома буюмлар йигмасидан иборат бўлган бадиий-конструкторлик ечимларига берилган бўлса, саноат намунаси номида «йигма», «комплект» сўзлари киритилиши керак (масалан, «Декоратив гишталар йигмаси», «Ётқизиш учун модулли плиткалар тўплами»).

3.3.4. Тавсиф бўлимларининг мазмуни

3.3.4.1. Саноат намунасининг вазифаси ва қўлланиш соҳаси

Таснифнинг ушбу бўлимида талаб қилинаётган саноат намунасининг вазифаси ва қўлланиш соҳаси тўғрисида маълумотлар берилади ва шунингдек кўпроқ қайси соҳада қўлланилиши кўрсатилади.

3.3.4.2. Саноат намунаси аналоглари

Таснифнинг ушбу бўлимида топилган аналоглар таътифи келтирилади ва улардан қайси бири талаб қилинаётган саноат намунасига энг яқинлиги (энг яқин аналог) кўрсатилади.

Саноат намунаси аналоглари бу талабнома берилган саноат намунаси ва устуворлик санасигача маълумотлардан маълум бўлган вазифаси

бир хил ва унга мұхым аломат бүйіча ўхшаш буюмларнинг ташқи күришигә оид бұлған бадий-конструкторлық ечимларидір.

Әңг яқин аналог - бу аналоглар орасыда талаб қилинаётган саноат намунасига мұхым аломатлари мажмуди бүйіча әңг ўхшаш бұлған аналог.

Ушбу бўлимда шунингдек, таркибида келтирилган аналоглар бўлған ахборот манбаларининг библиографик маълумотлари кўрсатилади.

Талабномада саноат намунаси варианtlари бўлганда, агар аналоглардан ҳеч қайсиси бир вақтда ҳамма варианtlар учун әңг яқин аналог бўла олмаса, ҳар бир вариант учун алоҳида әңг яқин аналогни кўрсатиш мумкин.

3.3.4.3. Саноат намунасини тасвирловчи фотосуратлар ва бошқа материаллар рўйхати

Ушбу бўлимда рақамига мувофиқ равишда берилган фотосуратлар, чизмалар, схемалар, конфекцион ҳариталар, слайдлар санаб ўтилади ва ҳар бирида нима тасвирлангани қисқача кўрсатилади.

3.3.4.4. Саноат намунаси моҳияти

3.3.4.4.1. Саноат намунаси моҳиятини очиб берадиган маълумотлар

(1) Саноат намунасининг моҳияти унинг фотосуратларда тасвирланган мұхым аломатлар мажмуди билан ҳарактерланиб, талабнома берувчи томонидан кўрсатилган эстетик ва/ёки эрганомик ҳусусиятлари билан маҳсулотнинг ташқи кўринишини белгилайди.

Маҳсулот ташқи кўринишининг шаклланишига таъсири этадиган ҳусусиятларга эга бўлған аломатлар мұхым аломатлар бўлиши мумкин.

Саноат намунасининг моҳиятини очиши учун унинг фотосуратларда, уларга (шунингдек маҳсулотнинг умумий кўриниши чизмасига, эрганомик схемасига, конфекцион ҳаритасига, агар улар бўлса) изоҳлар билан акс эттирилган мұхым аломатлар мажмунининг сўзлар билан ифодаланган тасвиfi келтирилади. Бу ҳолда талаб қилинаётган саноат намунасининг әңг яқин аналогдан фарқланувчи мұхым аломатлари ажратиб кўрсатилади.

Тасвиfнинг ушбу бўлимида талаб қилинаётган саноат намунасининг эстетик ва эрганомик ҳусусиятлари келтирилади ва мұхым аломатлар деб ҳисобланган аломатларнинг буюм ташқи кўринишининг шаклланишига таъсири тушунтириб берилади, башарти бу очиқ-ойдин кўриниб турган бўлмас.

Эстетик ҳусусиятлар масалан, қуйидагилар:

композиция элементларини кетма-кет қабул қилиш имконини берувчи асосий белги атрофига ҳамма аломатларнинг бирлаштирилиши туфайли уларнинг асосий белгига бўйсуниши таъминланганда (кatta узунликка эга бўлған объектлар учун);

машинанинг кучи ва қувватини ифодаловчи образ яратилғанлигига (экскаватор учун);

машинанинг ташқи күришини ноишлаб чиқариш, майший характеристикини ифодалашида (бөг-полиз экинлари минитрактори учун);

болаларнинг туғма камчилигини психологик компенсация қилиш мақсадидаги маҳсус вазифаси машинанинг образли характеристикасида яширилган (ногирон болалар учун веломобил);

ёшлар велокатининг спорт характеристери очилган ҳолда аттракцион - ўйин типидаги маҳсулотнинг яратилған образларида ифодаланиши мумкин.

Тавсифнинг шу бўлимидаги буюмнинг ташқи кўринишидаги хусусиятлари туфайли пайдо бўлган афзаллигини кўрсатилиши мумкин.

(2) Асбоб-ускуналар, станоклар ва шунга ўшашиб ҳажмли саноат науналарининг ташқи кўринишини таърифлашда уларнинг эргономик хусусиятларини тасдиқлаш учун саноат намунаси сифатида талаб қилинаётган буюмнинг ишлаши ва/ёки фойдаланишини, муҳим композицион ва функционал элементлари, қисмлар ва деталларининг ўзаро таъсирини кўрсатиш керак.

(3) Комплект (йигма) нинг тавсифини беришда унинг таркибига кирадиган, умумий вазифасини амалга оширадиган функцияларни бажарувчи ҳамма буюмлар кўрсатилади. Буюмлар тўпламининг (йигма) барча элементларининг бадиий конструкторлик ечими ягона образдан, масалан, шакл яратишнинг пластик ва/ёки стилистик принципидан фойдаланиб бажарилиши лозим.

(4) Саноат намунаси мөҳиятини очишида аломатлар буюмнинг ҳар хил формада бажарилишини характеристрайдиган альтернатив тушунчалар кўринишидаги ифодаланиши мумкин эмас. Агар бирор аломатнинг амалга ошишини ҳар хил шакллари бошқа аломатлар билан биргаликда бир хил эстетик ва эргономик хусусиятларига эта бўлган буюмнинг ташқи кўринишини белгиласа, саноат намунасининг шу аломатларни амалга ошириш шаклини характеристрайдиган ҳар бири учун тааллуқли бўлган варианtlари тавсифланади.

(5) Талабномада саноат намунаси варианtlари бўлгани ва ҳамма варианtlар учун битта аналог бўлган ҳамда вариант аналогдан фақат фарқланувчи қисми билан фарқланса, битта вариантнинг муҳим аломатлар мажмуи тўлиқ очиб берилади, қолган вариантларнинг мөҳияти тўлиқ тасвирланган вариантдан фарқини кўрсатиш орқали очиб берилади. Бошқа ҳолларда саноат намунасининг ҳар бир вариантини ушбу бўлимдаги (1) - (3) бандларда кўрсатилгани каби тўлиқ очиб берилади.

3.3.4.4.2. Бадийй-конструкторлик ечимларни тавсифлаш учун қўлланиладиган аломатлар

(1) Асосида ҳажмли-фазовий структуралар бўлган мураккаб композицияли бадийй-конструкторлик ечимларни (масалан станок, қишлоқ хўжалик машинаси, мотоцикл ва б.к.) тавсифлаш учун қуидаги аломатлар:
композицион элементлар мавжудлиги;
элементларнинг ўзаро жойлашиши;
композицион элементларнинг шакли
қўлланилади.

(2) Моноблок композицияли буюм (масалан, телевизор, радиоприемник, шит асбоби, кутича)ларнинг бадийй конструкторлик ечимлари ни ва шунингдек элементар геометрик ҳажмлар нисбати асосида курилган ечим (масалан, секцияли мебел блок)ларни тавсифлаш учун қуидаги аломатлар:

композицион элементлар таркиби ва тақсимланиши;
буюмнинг фронтал юзасида жойлашган элементларининг пластик,
график, рангли ва фактура ечимлари
қўлланилади.

(3) Яssi композицияга эга бўлган бадийй-конструкторлик ечимлар (масалан, газлама, рўмолча, рўмоллар)ни тавсифлаш учун хусусан қуидаги аломатлар:

орнамент элементларининг чизиқли-график нисбати;
рангли ечими;
фактура характеристи (газлама илларининг тўқилиши);
қўлланилади.

(4) Кийимнинг бадийй-конструкторлик ечимларини тавсифлаш учун хусусан қуидаги аломатлар:

моделнинг ҳажмли характеристикаси бўлган шакли;
қисмларнинг ўзаро нисбатини белгилайдиган пропорциялар;
моделнинг яssi характеристикаси бўлган силуэт;
баъзи бир элементларнинг мутаносиб алмашинувини белгилайдиган ритм;
кийим сиртининг бирор жойига ёпиштириладиган элемент, яъни детал, уларнинг шакли;
безак, яъни буюмнинг ишлатиш манфаатдорлиги нуқтаи назаридан функционал аҳамиятта эга бўлмаган модел ечимида бир вақтнинг ўзида технологик ечим сифатида фойдаланиладиган ва декоратив вазифани бажарадиган элемент (масалан, кийим четига ишлов бериш, деталларни бирлаштирадиган чокларни мустаҳкамлаш ва б.к.);

буюмнинг айрим қисмларини бирлаштириш ва ажратиш учун унинг тузилишига киритилган ва шу билан бирга декоратив элемент вазифасини бажарадиган фурнитура (тұғмалар, илмоқлар ва б. қ.); материал

құлланилади.

(5) Пойафзалнинг бадий-конструкторлик ечимларини тавсифлаш учун қуйидаги аломатлар:

колодканинг усти ва тагини ташкил этувчи элементлар (устки ва ор-қа томони, қүнжи, тагчарми ва б.қ.);

шу элементларнинг шакли;

уларнинг ўзаро жойлашиши;

материал;

безак деталлари;

фурнитура;

ранги

құлланилади.

(6) Буюмлар тұплами (йигма)нинг бадий конструкторлик ечимларини тавсифлаш учун төгішли буюмларнинг бадий конструкторлик ечимларини тавсифлаш учун фойдаланылған аломатлардан ташқары: қуйидаги аломатлар:

қисмларнинг ўзаро бир-бирига таъсир характеристи;

элементларнинг ўзаро боғлиқлиги;

бошланғич элементларнинг ва шу элементлардан фойдаланиш ассоцида яратылған буюмларнинг ва шунингдек бутун тұплам (йигма)нинг пропорционал ясалишини ифодаловчы аломатлар құлланилади:

(7) Ташки күриниши иккى ҳолат билан аниқланадиган яғни ёпиқ (йигилған) ва очиқ ҳолат билан күрсатыладиган буюм (масалан, шкаф, холодильник, ёпиқ корпусдаги асбоб, телефон будкалари ва б.қ.)ларнинг бадий-конструкторлик ечимларини тавсифлашда буюмнинг ҳам ташки күриниш элементлари, ҳам ички ҳажмидаги элементлар и аломатлар бўлиши мумкин.

(8) Бадий-конструкторлик ечимни тавсифлашда аломат буюмнинг ташки күринишига ўхшашилгига ёки унинг элементининг бошқа мақсадда құлланиладиган маълум буюмнинг ташки күринишига ўхшашилгига кўрсатма бериш йўли билан ҳам ифодаланиши мумкин.

3.3.4.5. Саноат намунасини тақрор ва тақрор ҳосил қилиш имконияти

Тавсифнинг ушбу бўлимида саноат намунасини тақрор ва тақрор ҳосил қилиш имкониятини тасдиқлаш учун технология ва буюмларни ишлаб чиқариш имкониятлари тўғрисида маълумотлар (корпус детал-

ларини тайёрлаш учун асосий материаллар, шу деталларни тайёрлаш технологияси, декоратив безак турлари, ишлатиладиган технологик асбоб-ускуналар ва саноат намунасини тақрор ва тақрор ҳосил қилишини тасдиқлайдиган бошқа зарурый маълумотлар) келтирилиши керак.

3.3.4.6. Саноат намунасининг муҳим аломатлари мажмуми

(1) Саноат намунасининг муҳим аломатлари мажмуми патент, дастлабки патент берадиган сўралаётган хукуқий муҳофаза ҳажмини (Конуннинг 3-модда тўртинчи қисми) белгилайдиган фотосуратларда ифодаланган муҳим аломатлар мажмумини тўғри тушунтириш учун мўлжалланган.

(2) Муҳим аломатлар мажмумига одатда саноат намунаси моҳиятини очиша келтирилгандан кўра қисқачароқ ифодаланган муҳим деб ҳисобланган ҳамма аломатлар киритилади.

(3) Муҳим аломатлар мажмумига киритилган аломатлар, саноат намунасини моҳиятини очиб беришда фойдаланилган тушунчалар орқали ифодаланилиши лозим.

(4) Муҳим аломатлар мажмумига киритилган аломатлар буюмнинг ташқи кўрининишини турғун ҳолатда характерлайдиган ҳолда баён этилади.

Буюм ташқи кўрининишини тавсифлашда унинг бир шаклдан бошқа шаклга ўзgartирилиши, шакл элементларини ўз ҳолатини ўзgartириш имкониятига эга қилиб бажарилишини кўрсатиш мумкин.

(5) Саноат намунаси аломатлари муҳим аломатлар мажмумида шундай ифодаланиши керакки, мутахассис берилган тушунчаларнинг бир мазмунда тушуниладиган маъносига қараб буюм фотосуратида (макет, расм) кўрсатилган элементларни айнанлаштира олсин.

(6) Муҳим аломатлар мажмумига бирор аломатни тавсифлашда фотосуратга (макет, расмга) қаранг, ибораси билан бериш мумкин эмас, фақат ушбу банднинг (5) бандчаси талабини бузмаган ҳолда бундай кўрсатмасиз тавсифлаш мумкин бўлмаган ҳол бундан мустасно.

(7) Саноат намунаси муҳим аломатлари мажмуми одатда энг яқин аналог аломатлари билан мос келган муҳим аломатларни ва шунингдек вазифасини кўрсатувчи умумлаштирма тушунчани ўз ичига олган чегараловчи қисм ва саноат намунасини энг яқин аналогдан фарқловчи муҳим аломатларни ўз ичига олган фарқланувчи қисмдан иборат.

Муҳим аломатлар мажмумининг чегараловчи қисми баён этилгандан сўнг «фарқланади» сўзи киритилади, фарқланувчи қисм эса «мавжудлиги» («бажарилиши билан» ва б.к.) сўзи билан бошланиб, фарқланувчи муҳим аломатлар баён этилади.

Аналогларга эга бўлмаган саноат намунасини характерлайдиган муҳим элементларининг мажмуми чегараловчи ва фарқланувчи қисмларга бўлинмай тузилади.

(8) Талабномада саноат намунаси варианtlари мавжуд бўлган ҳолда муҳим аломатлар мажмуми таркибида ҳамма варианtlар учун умумий бўлган муҳим аломатлар (энг яқин аналог билан мос келувчи худди шундай фарқланувчи) бўлган қисм кўринишида баён этилади, шунингдек саноат намунаси вазифасини ифодаловчи тушунчадан кейин «*1 вариант (2 ва б.к.) мавжудлиги (бажарилиши ва б.к.) билан характеристланади*» сўзлари билан аниқ кўрсатилган варианtgа тегишли муҳим аломатлар келтирилади.

3.4. Чизмалар, схемалар

(1) Умумий кўринишининг чизмаси, саноат намунаси мөҳиятини очиш, унинг ўлчамларини, пропорционал нисбатларини аниқлаш учун зарур бўлганда тақдим этилади.

(2) Эргономик жиҳатдан ишлаб чиқиш кўзда тутилган саноат намунасига талабнома берилган ҳолда буюмнинг эргономик схемаси тақдим этилади.

(3) Чизмалар ва схемалар тавсиф матни билан қатъяян мос келиши керак.

(4) Чизма ёки схемада буюмнинг ва унинг қисмларининг фазовий ясалишини характерловчи ва асосий элементларнинг инсон фаoliятининг функционал зоналарида жойлашиши, буюмдан фойдаланишдаги кулагилклар тўғрисида фикр юритишига имкон берувчи ўлчам катталиклари (баландлик, кенглик, ахборот тарқатиши ва бошқарув органлари воситаларини жойлаштириш ўлчамлари, ишчи юзаси, яқин жойлашган шакл элементлари ва б.к.) кўрсатилиши лозим.

(5) Чизма ва схемаларда асосий шакл ясовчи элементлар тавсифда белгиланганидек араб рақамлари билан кўрсатилади. Чизма ва схемалар сони бир нечта бўлганда уларда битта детални битта рақам билан кўрсатилади. Тавсифда берилмаган белгилар чизма(схема)ларда кўрсатилмайди ва аксинча.

(6) Чизма (схема)лардан чиқарилган чизиқлар аниқ бўлиши керак. Рақамли ва ҳарфли белгиларни қавс, доира, кўштириноқ ичida кўрсатиш мумкин эмас. Рақам ва ҳарфлар баландлиги 3,2 мм дан кам бўлмаслиги лозим.

(7) Чизма (схема)ларда зарур бўлган «очиқ», «ёпиқ» сўзларидан ташкири бошқа сўзлар бўлмаслиги лозим.

(8) Чизмадаги тасвир одатда тўғри бурчакли (ортогонал) проекцияларда (турли хил кўринишларда, қирқим ва кесимларда) берилishi керак. Чизмани аниқ кўриниши учун аксонометрик проекцияда бериш мумкин. Чизмадаги ҳар бир элемент, бошқа элементларга нисбатан пропорционал равишда бажарилади, элементни аниқ тасвирлаш учун пропорция ҳар хил бажариш талаб қилинган ҳоллар бундан мустасно.

(9) Чизманинг бир варагида бир неча фигура жойлаштирилиши мумкин, фақат улар бир-биридан аниқ чегараланган бўлиши керак. Агар иккى ёки ундан ортиқ вараклардаги фигуранларда битта шакл берилган бўлса, улар бирор қисмни тушириб қолдирмай шундай жойлаштириладики, натижада бирлаштирилганда битта тўлиқ фигурани ҳосил қиласин.

Чизма варагида фигуранларни чизмани варакни ўнг томонига вертикал равишда узун томонига ўқий оладиган қилиб иложи борича зичроқ жойлаштирилади.

(10) Ҳар бир чизма тасвир кўрининишидан қатъий назар тавсиф матнида баён этилиш тартибига қараб *расм I*, *расм 2* деб рақамланади.

3.5. Конфекцион харита

Енгил саноат буюмларига оид саноат намунасига талабнома берилганда, унга зарур ҳолларда ишлаб чиқарилуга тавсия этилаётган буюмнинг конфекцион харитасини, яъни тўқимачилик, трикотаж материаллари, чарм, фурнитура, безак ва б.к. намунаси илова қилинади.

Декоратив материаллар, гиламлар, газламалар намунаси суратнинг рамкалари катталигига берилади.

IV. МАН ҚИЛИНГАН ЭЛЕМЕНТЛАР

Талабномада: аҳлоқ-одоб нормалари ва ижтимоий тартибга зид бўлган ифодалар, чизмалар, расмлар, фотосуратлар ва бошқа материаллар; маҳсулот ёки технологик жараёнларга, шунингдек, бошқа шахсларнинг талабнома ёки патентларига нисбатан беписанд иборалар; саноат намунасига умуман тегишли бўлмаган ибора ва маълумотлар берилиши мумкин эмас. Тавсифнинг «Саноат намунаси аналоги» бўлимида саноат намуналарининг аввалдан маълум бўлган камчилигини кўрсатиб ўтиш ман қилинган элементлар деб ҳисобланмайди.

V. АТАМАЛАР ВА БЕЛГИЛАР

Саноат намунасининг тавсифи ва уни тушунтируви матерайларда стандартлаштирилган атамалар ва қисқартишилар, улар бўлмаган ҳолда илмий ва техник адабиётларда умумий қабул қилинган атамалар қўлланилади.

Адабиётларда кенг ишлатилмайдиган атама ва белгилардан фойдаланилганда матнида атаманинг маъносига биринчи марта қўлланилгандаёқ тушунтириш берилади.

Ҳамма шартли белгилар изоҳланади.

Тавсифда атамалар бирлигига амал қилинган, яъни тавсиф матнида битта аломат бир хил номланган бўлиши керак. Атамалар бирлиги талаби

физик бирликлар катталиги ва фойдаланилаётган шартли белгиларга ҳам тегишли.

Физик катталиклар амалдаги Ҳалқаро бирликлар системаси бирликтарида ифодаланади.

VI. ТАЛАБНОМА ҲУЖЖАТЛАРИНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ

6.1. Нусха күчириш учун яроқлилик

Ҳамма ҳужжатлар чекланмаган миқдорда нусхалар олиш учун бевосита нусха күчириш учун яроқлилик имкониятига зәғ ҳолда расмийлаштирилади.

Хар бир варақ фақат бир тарафдан қаторларни варақнинг кичик томонига параллел жойлаштирилган ҳолда ишлатилади.

6.2. Ишлатиладиган материал

Талабнома ҳужжатлари силлиқ, оқ, ялтироқ бўлмаган қоғозда расмийлаштирилади. Фотосуратлар ялтироқ бўлмаган фотоқоғозда ишланади.

6.3. Айрим варақлар, варақларнинг ўлчови

Талабноманинг ҳар бир ҳужжати алоҳида варақдан бошланади. Варақлар ҳошияларининг ўлчами (мм):

юқоригиси- 20-40;

ўнгда ва паст томондаги - 20-30;

чап томондаги - 25-40

бўлган 210 x 297 мм форматга зәға.

Чизмалар берилган варақда фойдаланилган юза 170 x 262 мм бўлгандга ҳошиялар:

юқоригиси ва чап томондагиси - 25;

ўнг томондагиси - 15;

пастдагиси - 10 мм дан кам бўлмаслиги керак.

Бу варақларнинг фойдаланилган ёки фойдаланишга яроқли юзалирининг четига рамка керак эмас.

6.4. Варақларни рақамлаш

Хар бир ҳужжатда иккинчи ва ундан кейинги варақлар араб рақамлари билан рақамланади.

6.5. Матининг ёзилиши

Хужжатлар қора рангли шрифтда ёзилади. Матн бош харф баландлиги 2,1 мм дан кам бўлмаган ҳолда 1,5 интервал орқали ёзилади.

График белгилар, лотин тилидаги номлар, лотин ва грек ҳарфлари қора рангли сиёҳ, туш ёки паста билан ёзилади.

6.6. Библиографик маълумотлар

Ахборот манбаларининг библиографик маълумотлари улар бўйича ахборот манбани топиш мумкин бўладиган қилиб келтирилади.

VII. АМАЛГА КИРИТИШ

Ушбу Қоидалар расмий чоп этилган санадан бошлаб амалга киритилади.

Ушбу Қоидалар амалга киритилган санадан бошлаб, Давлат патент идораси директори томонидан 1992 йил 22 сентябрдаги 1-сонли буйруқ тасдиқланган «Саноат намуналарига талабнома тузиш ва топшириш қоидаси» ўз кучини йўқотади.

Форма SN - 1 - 98

(22) Келиши санаси Устуворлик санаси	Кириш № (51) СНХТ	(21) Давлат қайд №
Саноат намунасига патент, дастлабки патент бериш түгрисида (кераксизи ўчирилсін) А Р И З А Күйидеги имзо чекувлічі (лар) (71) Талабнома берувчи(лар)		Узбекистон Республикасы Давлат патент идорасига 700047, Ташкент ш., Тўйтепа кўчаси, 2а ўй тел.: 132-00-18, факс: 133-45-56
Кўйила кўрсатилган ҳужжатларни тақдим этиб		КТУТ бўйича ташкилот коди (агар ўрнатилган бўлса) БИМТ ST.3 стандарти бўйича мамлакат коди
<p>☐ Саноат намунасининг устуворлигини қўйидаги санадан белгилошингични сўрайман (сўраймиз):</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Париж конвенциясига аъзо мамлакатда берилган биринчи талабнома бўйича ☒ Патент идорасига илгарироқ келиб тушган талабнома санасидан ☒ Айнан ўшаш талабноманинг Патент идорасига келиб тушган санасидан ☒ Илгарироқ берилган талабномага кўшимча материаллар келиб тушган санадан (Талабноманинг Патент идорасига келиб тушган санасидан илгарироқ устуворлик сўралганда тўлдирилади) 		
(31) Илк, илгарироқ берилган, айнан ўшаш талабнома рақами 1. 2. 3.	(32) Сўраластган устуворлик санаси	(33) Топширилган мамлакатнинг ST. 3 бўйича коди (конвенция устуворлиги сўралганда)
(54) Саноат намунасининг номи		
ФТДК ва ш.к. муаммоси (мавзууси) шифри		
(74) Патенти вакили (тўлиқ исми-фамилияси, қайд рақами, манзилгоҳи)		
Телефон:	Телекс:	Факс:
(98) Ёзишмалар учун манзилгоҳ (хат олувчининг тўлиқ манзилгоҳи, исми-фамилияси ёки номланици)		
Телефон:	Телекс:	Факс:

Илова қилинган ҳужжатлар рўйхати:	1 нусхадаги в-к - лар сони.	нусхалар сони.
☐ саноат намунасининг тавсифи (вариантлар сони)		
☐ буюм (макет, расм)нинг фотосуратлар тўплами		
☐ буюмнинг умумий кўриниш чизмаси (чизмалар)		
☐ эргономик схема		
☐ талабнома топшириш учун бож тўллантишлиги ҳақидаги ҳужжат		
☐ кўйидаги асослар мавжудлигини тасдиқловчи ҳужжат: бож тўлашдан озод этиш бож миқдорини камайтириш		
☐ дастлабки талабнома(лар) нусхаси (конвенцион устуворлик сўралган ҳолда)		
☐ талабнома таржимаси		
☐ патент вакилининг ваколатини тасдиқловчи ҳужжат		
☐ бошқа ҳужжатлар (кўрсатилсан)		
(72) Муаллиф(лар) (фамилияси, исми, отасининг исми, лавозими, илмий даражаси ва иш жойи)	(97) Тўлиқ монитлогохи (вилоят, шаҳар, туман, кўча, уй, хорижий-лар учун ВОИС ST.3 стандарти бўйича мемлакат коди)	Муаллиф(лар) имзоси, сано
Мен (биз)		
(тўлиқ исми-фамилияси)		
муҳофаза ҳужжати берниш тўғрисида маълумотлар нашр этилганда мен (бизни) муаллиф(лар) сифатида кўрсатмаслигигизни сўрайман (сўраймиз) Муаллиф(лар) имзоси:		
Имзо		
Талабнома берувчи(лар) ёки патент вакили, номига муҳофаза ҳужжати сўралган шахс имзоси; имзо(лар) кўйилган санд (юнилик шахс номидан кўйилган раҳбар имзоси мухъ бўдан тасдиқланади)		

**Ихтиролар, фойдали моделлар, саноат намуналарини
патентлаш, маҳсулот белгилари ва хизмат курслатиш
белгиларини рўйхатдан ўтказиш учун
БОЖЛАР(кўчирма)**

Бож коди	Божлар номи	Божлар	
		Минимал иш ҳақи ҳисобида	АҚШ доллари ҳисобида
1	2	3	4
I. Топшириш божлари			
1.1	Саноат намунасига патент, дастлабки патент бериш сўралган талабнома топшириш учун	0,5	300
1.1.1	Саноат намунасининг қўшимча ўнтағача вариантларига талабнома топшириш учун, - қўшимча ўнтадан юқори вариантига	0,25	150
1.1.2	Конвенцион устуворликни сўраш учун (талабномани Париж конвенциясида белгиланган муддатдан кеч топширган ҳолда)	0,5	300
		0,25	150
II. Давлат илмий - техника экспертизаси			
2.1	Саноат намунасига топширилган талабномага, расмий экспертизани муддатидан илгари бошлиш ҳақида расмий илтимоснома берилганидан кейин ёки талабнома топширилган санадан 2 ой муддат ўтганидан кейин ўзgartиришлар ва тузатишлар киритиш учун	0,25	150
2.2	Саноат намунасига дастлабки патент сўраб берилган талабномага давлат экспертизаси ўтказиш учун	1,0	300

1	2	3	4
2.3	Саноат намунасига дастлабки патент сүраб берилган талабномани давлат экспертизасидан ўтказиш учун, саноат намунаси вариантиларининг биттадан ортиқ кейнги ҳар қайси объекти учун	0,25	75
2.4	Саноат намунасига дастлабки патент сүраб берилган талабномани, талабнома топширилган санадан 2 ой муддат ўтмасдан давлат экспертизаси ўтказип учун, (тезлаштирилган экспертиза)	3,0	900
2.5	Саноат намунасининг муҳим аломатлари рўйхатига экспертиза бошланганидан кейин ўзгартиришлар киритиш учун	0,25	150
2.6	Саноат намунасига топширилган талабномани можиятан экспертизадан ўтказиш учун:	1,5	900
2.6.1	- агар саноат намунасининг талабномасига қўшимча, 10 тагача вариантдан иборат бўлса, - қўшимча 10 та вариантдан юқори бўлса	0,5 1,0	300 600

III. Рўйхатга олиш, нашр қилиш ва муҳофаза ҳужжатларини бериш, уларни амалда сақлаб туриш

3.1	Рўйхатдан ўтказиш, нашр қилиш, саноат намунасига патент (дастлабки патент) бериш учун	2,0	1200
3.2	Муҳофаза ҳужжатларини амалда сақлаб туриш учун божлар:		
3.2.1	- саноат намунасига дастлабки патентлар бўйича, ҳар йили	1,0	600
3.2.2	- саноат намунасига патентнинг 3-йил амал қилиши учун	0,5	300
	4-7-йилларда ҳар бир йили учун - 8-10-йилларда ҳар бир йили учун	0,75 1,0	450 600

1	2	3	4
3.3	Саноат намунасига патентнинг амал қилиш муддатини узайтиришнинг ҳар бир йили учун	1,5	900
IV. Бошқа божлар			
4.1	Экспертиза саволларига жавоб бериш муддатини узайтиришнинг ҳар бир ойи учун:		
4.1.1	- белгиланган муддат тугаганидан 6 ой ичida;	0,1	60
4.1.2	- белгиланган муддат тугаганидан 6 ойдан 12 ой ичida;	0,5	300
4.1.3	- белгиланган муддат тугаганидан 12 ой ўтгач;	1,0	600
4.2	Талабнома берувчи томонидан ўтказиб юборилган муддатни тиклаш учун	1,0	600
4.3	Берилган муҳофаза ҳужжатига (талабнома берувчининг айбига кўра) тузатишлар ва ўзгартишлар киритиш ҳақидаги расмий илтимоснома бериш учун	0,25	150
4.4	Патент эгасининг талабига кўра саноат намунасига берилган муҳофаза ҳужжатининг нусхаси (дубликати)ни бериш учун	1,0	600
4.5	Апелляция кенгашига:		
4.5.1	- расмий (дастлабки) экспертизанинг муҳофаза ҳужжати беришни рад этиш ҳақидаги қарорига эътиroz	0,5	300
4.5.2	- моҳиятан экспертиза натижалариiga кўра муҳофаза ҳужжати беришни рад этиш ҳақидаги қарорга эътиroz	1,0	600
4.5.3	- муҳофаза ҳужжатининг берилишишига қарши эътиroz топшириш учун	1,0	600

1	2	3	4
4.6	Лицензия шартномасини рўйхатдан ўтказиш учун:		
4.6.1	- саноат намунасининг битта патенти ёки дастлабки патентига оид шартнома учун тўланадиган божмиқдори:	1 ва қўшимча 0,5 - шартномада кўзда тутилган биттадан ортиқ ҳар бир патент, дастлабки патент учун	300 ва қўшимча 150 шартномада кўзда тутилган биттадан ортиқ ҳар бир патент, дастлабки патент учун
4.6.2	- патент, дастлабки патентга эгалик хукуқини ўтказиш ҳақида	1,5 шартномада кўзда тутилган ҳар бир патент, дастлабки патент учун	450 шартномада кўзда тутилган ҳар бир патент, дастлабки патент учун
4.7	Патент ёки дастлабки патентга эгалик хукуқини ўтказиш ҳақидаги рўйхатдан ўтказилган лицензия шартномасига ўзгаришлар киритиш учун	0,25	150
4.8	Саноат намунасига талабномани топширгандан то рўйхатдан ўтказилгунча бўлган даврда патент, дастлабки патентга хукуқни ўтказиш ҳақидаги аризани топшириш учун	0,75	225

1	2	3	4
4.9	Хохлаган шахсга саноат мулки обьектидан фойдалаиш учун хуқуқ-ни бериш (очиқ лицензия) ҳақидаги аризани топшириш ва бундай ариза ҳақидаги маълумотни чоп этиш учун	0,1	30
4.10	Турли хилдаги расмий илтимоснома ва аризаларни топшириш учун	0,25	150

**Ўз Р Давлат патент идорасининг патент-ахборот ва
бошқа турдаги хизматларига
МУВАҚҚАТ ТАРИФЛАР
(кўчирма)**

№	Хизматлар номи	Энг	кам	Хорижий
		масал	мик-	талаабнома
1	2	3	4	
1. Маслаҳатлар ва музокаралар				
1.1	Саноат намунасига талаабнома тузиш ва топшириш масалалари бўйича оғзаки маслаҳатлар бериси:		1,2	17
	- бир соатлик маслаҳат учун;			
	- ҳар бир тўлиқ ёки тўлиқ бўлмаган соат учун бир соат тарифи миқдорининг 0,8 улуши			
1.2	«Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисидә»ги Қонуннинг 7-моддасига биноан саноат намунасининг ташки кўрининишини муҳофазалашга лаёқатлилигини мутахассисни фикрини берган ҳолда дастглабки баҳолаш ўтказиш учун:		1,8	21,6
	- 10 кун мобайнида	3		36
	- 3 кун мобайнида			
1.3	Саноат намунасининг бир объектига барча муҳим белгилар мажмуини тузиш бўйича услубий ёрдам кўрсатиш учун	6		72
	- саноат намунасининг бир объектига тавсиф тузиш бўйича услубий ёрдам кўрсатиш учун	3		36

1	2	3	4
1.4	<p>Топширилган талабнома бўйича талабнома берувчининг илтимосига биноан талабнома берувчи ёки унинг вакили иштирокида бир соат мобайнида музокаралар, эксперт кенгашлари ўтказиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бир соат атрофида музокаралар ўтказиш учун - бир соат атрофида эксперт кенгashi ўтказиш учун - наебатдаги ҳар бир тўлиқ ёки тўлиқ бўлмаган соат учун 1 соат тариф миқдорининг 0,8 улуши 	1,2 4,8	14,4 57,6
1.5	Интеллектуал мулк объектларига ҳукукларни бошқага ўтказиш шартномалари ва лицензия шартномаларини тузиш бўйича оғзаки маслаҳатлар бериш учун	2	36
1.6	<p>Шартномалар тузишда музокаралар ўтказиш учун</p> <ul style="list-style-type: none"> - Патент идораси ҳудудида (1 соат) - экспертни чақирилган жойга бориши билан (1 соат) 	2 4	24 48
1.7	Лицензия нархини аниқлаш бўйича оғзаки маслаҳатлар бериш учун	10	120

2. Қидирув ва изланишлар Мутахассис фикри, баҳолаш ва хуносас

2.1	УзР Давлат патент идораси патент фонди бўйича фирмага ёки номга оид қидирув ўтказиш: <ul style="list-style-type: none"> - 1 йил учун - ҳар бир наебатдаги йил учун бир йил тарифи миқдорининг 0,8 улуши 	1,5	10,5
-----	--	-----	------

1	2	3	4
2.2	<p>Саноат намунасига талабнома бўйича бир объект учун СНХТнинг бир синфи доирасида навбатдан ташқари патент-ахборот қидирувини ҳисобот тақдим этиш билан ўтказиш учун:</p> <p>Дастлабки патент</p> <ul style="list-style-type: none"> - бир ой мобайнида - икки ҳафта мобайнида <p>Патент</p> <ul style="list-style-type: none"> - бир ой мобайнида - икки ҳафта мобайнида 	6 9 18 25	72 108 216 300
2.3	Систематик қилирувни ҳужжатлар рўйхатини тузиш (патент идоралари кўрсаткичлари бўйича) билан ўтказиш учун 1 мамлакат/1 индекс/1 йил	0,12	1,5
2.4	Патент аналогларини рефератив даврий нашрлар (Жаҳон мамлакатлари ихтиrolари) бўйича қидирувни ўтказиш учун 1 мамлакат/1 нашр/1 йил	0,01	0,12
2.5	Патент аналогларини ЎзР Патент идорасининг патент бюллетенлари бўйича қидирувни ўтказиш учун 1 сон/1 йил/1 индекс	0,01	0,12
2.6	Патент аналогларини ҳорижий патент идоралари патент бюллетенлари бўйича қидирувни ўтказиш учун	0,01	0,12

1	2	3	4				
	3. Саноат намуналарининг экспертизаси	Мураккаблик тоифаси	Мураккаблик тоифаси				
		I	II	III	I	II	III
3.1	<p>Республика патент кутубхонаси ёки Халқаро қидирув органи томонидан тан олишни амалга оширган, қидирув түғрисида ҳисоботи бор бўлган, саноат намунасига патент беришга талабномани патентга лаёқатлиигини навбатдан ташқари тадқиқ қилиш учун:</p> <ul style="list-style-type: none"> - икки ҳафта мобайнида - бир ҳафта мобайнида 						
	<ul style="list-style-type: none"> - икки ҳафта мобайнида - бир ҳафта мобайнида 	6	8	13	72	96	156
		9	11,5	16	108	138	192
3.2	Саноат намунасига дастлабки патент ёки патент беришга талабномалар бўйича илтимоснома топширилган санадан бошлаб 3 кун мобайнида талаб қилинадиган тақлифни саноат мулки объектларига мувофиқлигини (расман) навбатдан ташқари тадқиқ қилиш учун				0,7		8,5
3.3	<p>Лицензия шартномалари ва ҳуқуқни бошқа шахсга ўтказиш түғрисидаги шартномаларни навбатдан ташқари кўриб чиқиш ва қайд қилиш учун:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бир ҳафта мобайнида 				5		60

1	2	3	4					
4. Талабномаларни тузиш; ўзгаришлар, тўғрилашлар киритиши; интеллектуал мулк объектига тавсифлар, лицензия шартномаларини тузиш; услубий ёрдам								
	Мураккаблик тоифаси		Мураккаблик тоифаси					
	I	II	III	I	II	III		
4.1	Мураккаблик тоифасига мувофиқ равища бадиий-конструкторлик ечимнинг 1 обьектига саноат намунасига талабнома тузиш ва расмийлаштириш бўйича услубий ёрдам кўрсатиш учун		3,5	10	17	42	120	204
	- саноат намунасининг навбатдаги ҳар бир обьекти учун		биринчи объект учун тариф микдорининг 0,8 улуши					
	- саноат намунасининг навбатдаги ҳар бир варианти учун		биринчи вариант учун тариф микдорининг 0,25 улуши					
4.2	Саноат намунасининг битта обьектига ёзма равища талабнома материалларини тузиш ва расмийлаштириш учун		23	40	58	276	480	700
4.3	Саноат намунасининг битта обьекти бўйича ёзма равища тавсиф тузиш учун		15	22	26	180	264	312
	- саноат намунасининг навбатдаги ҳар бир варианти учун		биринчи вариант учун тариф микдорининг 0,25 улуши					
4.4	Саноат намунасига ариза бланкасини расмийлаштириш учун		0,25		3			
4.5	Талабнома берувчиларга техник ташувчилардаги услубий материалларни тақдим этиб, услубий ёрдам кўрсатиш учун		1		12			
4.6	Саноат намуналари бўйича шартномалар тузиш учун: - лицензия - ҳукуқни ўтказиш		15 10		180 120			

1	2	3	4
5. Талабномалар, мұхофаза ҳужжатлари, маълумотномалар, күчирмалар, ксеронусхалар бериш			
5.1	Янглиш түланған патент түлови ёки тарифни қайта ҳисоблашға илтимоснома бериш учун	0,5	6
5.2	Интеллектуал мулк объектлари бүйіча қарор қабул қилингунга қадар уларни мақоми, бож түлаш, иш юритиш масалалари бүйіча маълумотнома бериш учун 1 талабнома бүйіча-1 маълумот	1	12
5.3	Интеллектуал мулк объектлари бүйіча, уларни мақоми, бож түлаш, иш юритиш масалалари бүйіча маълумотнома бериш учун: 1 талабнома бүйіча – 1 маълумотнома	1,2	15
5.4	Интеллектуал мулк объектларига мұхофаза ҳужжатларини навбатдан ташқары бериш учун: - 3 кун мобайнида	1,2	15
	- 1 кун мобайнида	2,2	28
5.5	Объектлар бүйіча реестр варагидан күчирмалар бериш учун	1,2	15
5.6	Патент вакили реестр варагидан күчирмалар бериш учун	1,2	15
5.7	Саноат мулк обьектига бұлған ҳуқуқини интеллектуал мулк Давлат фондига ўтказған муаллифға гувохнома бериш учун: - бир ой мобайнида	0,5	6
	- бир кун мобайнида	1,2	15

1	2	3	4
5.8	<p>Факторафик маълумотномани тузиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - муҳофаза ҳужжатининг рақами бўйича талабнома рақамини аниқлаш: 1 ҳужжат - турли мамлакатларнинг патент ҳужжатлари фонди тўғрисидаги маълумотлар: 1 ҳужжат 	0,04 0,1	0,5 1
5.9	ЎзР нинг қонунчилик актлари бўйича маълумотнома тузиш: 1 ҳужжат (шархсиз)	0,12	1,5
5.10	Интеллектуал мулк ва унга тегишли муаммоларни муҳофазалаш масалалари бўйича библиографик кўрсаткичлар тузиш	Шартномавий баҳо	
5.11	<p>Илтимоснома келиб тушган санадан бошлаб 15 кун мобайнида (устуворлик ҳужжати) талабнома нусхасини тайёрлаш ва тасдиқлаш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бир талабнома бўйича битта нусха учун - агар барча нусхалар бир вақтнинг ўзида тайёрланса навбатдаги ҳар бир нусха учун - нусхаларни тез тайёрлаш ва тасдиқлаш учун 	2,2 1,8 4,4	28 22 56
5.12	«Расмий ахборотнома»да чоп этилган материаллардан талабнома берувчига ёки у ишонган шахсга нусха тақдим этиш:	0,016	0,20
5.13	<p>Талабнома берувчи ёки у ишонган шахсга талабнома материалларидан ҳужжатлар нусхасини тақдим этиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бир саҳифа учун 	0,06	0,8

1	2	3	4
5.14	Экспертиза хulosасига тегишли ҳужжатлар дубликатини талабнома берувчига ёки у ишонган шахсга тақдим этиш: - бир саҳифа учун - ҳар бир навбатдаги саҳифа учун тариф биринчи саҳифа тарифи миқдорининг 0,5 улушига тенг коэффициентга ошиб боради	0,06	0,8

6. Апелляция кенгаши

6.1	Талабнома берувчи, зътирознома топширган шахсга ёки уларнинг вакилларига ЎзР ДПИ Апелляция кенгаши томонидан зътирозни кўриб чиқишида фойдаланилган илова материаллар нусхасини топшириш, шунингдек, талабнома згасига унинг талабномаси материалининг нусхасини топшириш: - ҳар бир саҳифа учун	2,4	30
6.2	Талабнома берувчига, зътирознома топширган шахсга ёки уларнинг вакилларига ЎзР ДПИ Апелляция кенгаши томонидан зътирозни кўриб чиқишида фойдаланилган илова материаллар нусхасини топшириш, шунингдек, талабнома згасига унинг талабномаси материалининг нусхасини топшириш: - ҳар бир саҳифа учун	0,06	0,8
6.3	Талабнома берувчининг илтимосига кўра Апелляция кенгаши ҳайъати мажлисида зътирозини кўриб чиқишининг белгиланган муддатини тезлаштириш ёки кўчириш: ҳар бир ой учун	4,8	58

1	2	3	4
7. Бөткә ҳизматлар			
7.1	Талабнома рақами асосида мұхофаза ҳүжжатини рақамини аниқлаш учун	0,2	2,5
		Мураккаблик тоифаси	Мураккаблик тоифаси
		I II III	I II III
7.2	Саноат намунасининг бир обьекти бўйича умумий кўриниш тасвирини тайёрлаш учун	5 8 11 60 96 132	
	Ҳар бир қўшимча кўриниш тасвири учун	3 4 6 36 48 72	
	- саноат намунасининг кейинги ҳар бир варианти учун	Биринчи вариант учун тариф миқдорининг 0,25 улущи	
	- кейинги ҳар бир вариант учун	Биринчи вариант учун тариф миқдорининг 0,8 улущи	
7.3	Саноат намунасининг битта обьекти бўйича ташқи кўриниш чизмасини тайёрлаш учун	2,3 3,5 5,2 27,6 42 62,4	
	Кийим буюм андоза язмаси – конструкция лекалосини тайёрлаш учун	1,7 2,3 3,5 20,4 27,6 42	
7.4	Саноат намунасининг бир обьекти бўйича эргономик схемасини ишлаб чиқиши учун	- - 3,8 -	45,6
7.5	Интеллектуал мулкни мұхофазалаш ва бошқа муаммо масалалари бўйича ахборотни танлаб тақсилаш учун	Шартномавий баҳо	
7.6	Таржима учун (оғзаки ва ёзма): бир босма табоқ (машинка ёзуvida 20 бет - 1 ой) учун - Фарбий Европа тилларидан рус тилига ёзма равишда - рус тилидан Фарбий Европа тилларига ёзма равишда	10 20	125 250

1	2	3	4
7.7	<p>Фойдаланувчиларнинг дастлабки буюртмалари юзасидан патент ҳужжатларини мавзу бўйича танлаш (телефон, факс ва хат бўйича):</p> <ul style="list-style-type: none"> - қоғоздан: бир ҳужжат - микроташувчилардан танлаш: бир ҳужжат - патент-ҳуқуқий ҳужжатлардан танлаш: бир ҳужжат 	0,01 0,02 0,01	0,12 0,24 0,12
7.8	<p>Маълумотлар базаси билан ишилаш жараёнида принтердан чиқариш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - патент-ҳуқуқий адабиётнинг библиографик рўйхати: - 1 бет - патент вакили рўйхатидан: - 1 бет - ҳужжатларнинг библиографик маълумотларидан: - 1 бет - 1 ҳужжат 	0,03 0,03 0,03 0,02	0,4 0,4 0,4 0,3
7.9	<p>Маълумотлар базасидан дискетларда CD-ROM дискларига ҳужжатлардан нусха кўчириш (1 файл-700 кбайт-4 бет: 1 бет – 150 кбайт):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 файл (1 бет) - 1 диск/1 талабнома 	0,03 0,1	0,4 1
7.10	Дискетдан ҳужжатлар нусхасини кўчириш: - 1 бет	0,03	0,4
7.11	Патент ҳужжатлари бўйича амалий машгулотлар ўтказиш учун: 1 киши / 1 соат	0,08	1
7.12	Номга, мавзуга, рақамга оид патент қидибуви ўтказиш бўйича амалий машгулот учун: 1 киши/соат	0,12	1,5

1	2	3	4
7.13	Ксерокса нусха кўчириш: - микроташувчилардан -китоб нашридан	0,016 0,016	0,2 0,2
7.14	Компьютер техникиси ёрдамида саноат намунасини мавжуд стандартларгача етказиш: - рангли тасвирда; - оқ-қора тасвирда	4 2	48 24
7.15	Саноат намунасининг номини рус тилидан ўзбек тилига ва ўзбек тилидан рус тилига таржима қилиш учун: -битта ном	0,08	1

Мундарижа

1	СЎЗ БОШИ.....	3
2	ИХТИРОЛАР, ФОЙДАЛИ МОДЕЛЛАР ВА САНОАТ НА- МУНАЛАРИ ТЎГРИСИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБ- ЛИКАСИНинг Қонуни.....	5
3	САНОАТ НАМУНАСИГА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИ- КАСИ ПАТЕНТИ, ДАСТЛАБКИ ПАТЕНТИНИ БЕРИШ УЧУН ТАЛАБНОМА ТУЗИШ ҚОИДАЛАРИ.....	30
4	ИХТИРОЛАР, ФОЙДАЛИ МОДЕЛЛАР, САНОАТ НАМУ- НАЛАРИНИ ПАТЕНТЛАШ, МАҲСУЛОТ БЕЛГИЛАРИ ВА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БЕЛГИЛАРИНИ РЎЙХАТДАН ЎТКАЗИШ УЧУН БОЖЛАР (кўчирма).....	52
5	ЎЭР ДАВЛАТ ПАТЕНТ ИДОРАСИНинг ПАТЕНТ-АХБО- РОТ ВА БОШҚА ТУРДАГИ ХИЗМАТЛАРИГА МУВАҚ- ҚАТ ТАРИФЛАР (кўчирма).....	57

Бош муҳаррир
Бош муҳаррир мувини

Азимов А.А.
Гребенюк Т.В.

Муҳаррир
Тех. муҳаррир
Макет учун масъул

Нурматова М.С.
Эргашева М.Р.
Ванаева Г.С.

Босишга рұхсат этилди 12.06.2001. Қоғоз бичими 60x841/16.
Офсет қоғози. Ҳажми 4,25 б.т. Шартли босма табоқ 3,95
Шартли бүек нұсқаси 4,06. Адади 50. Келишилгән нархда.

ЎзР ФТДК, Давлат патент идораси
7000047, Тошкент, Тўйтепа кўчаси, 2а-уй.

«PATENT-PRESS» TEZKOR NASHR QILISH MARKAZI SHO'BA
KORXONASIда чоп этилган.

